

АНАЛИЗ

за състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавски район за басейново управление за периода 2019 – 2020 г., по отделни елементи за качество

Настоящият анализ за качеството на повърхностните води в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) е изготвен въз основа на обработените данни от контролен и опретилен мониторинг проведен през 2019 и 2020 г. Следва да се има предвид, че представената оценка на състоянието на повърхностните водни тела е междинна оценка по отделни групи елементи за качество и не представлява пълната/цялостна оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водните тела, която се изготвя при актуализация на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ), след пълното изпълнение на планираните в ПУРБ мониторинги.

Оценката на водите по физикохимични елементи за качество е изготвена съгласно типово специфичните класификационни системи, включени в *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води* (Наредба Н 4/14.09.2012 г.) (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4). Оценяването на специфичните замърсители е направено съгласно Приложение № 7 – Стандарти за качество на специфичните замърсители за оценка на екологичното състояние от същата наредба. Химичното състояние е оценено в два класа – добро и непостигащо добро състояние Приложение № 8 от Наредба № Н-4/14.09.2012 г.

За оценка на приоритетните вещества се прилага Приложение № 2 към чл. 1, ал. (4) от *Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители*, в сила от 10.11.2010г./изм. и доп.97 от 11.12.2015г. в сила от 11.12.2015г. (Наредба СКОС). При оценката на екологичното и химичното състояние на водните тела са приложени „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни“ и „Модел на Биотичните Лиганди“.

Оценката на качеството на водите по биологичните елементи за качество (БЕК) е направена съгласно Заповед № 591/26.07.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с която са утвърдени методиките за хидробиологичен мониторинг и *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води* (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4), в която са включени класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество (макрозообентос, макрофити, фитобентос, фитопланктон и риби). Оценката е типово специфична – границите на класовете между отделните състояния (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо) са съобразени с типа на водното тяло.

Оценяването на водните тела по биологичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. е осъществено на база на резултати от анализи на БЕК по мониторингови пунктове. За телата, в които има повече от един мониторингов пункт оценката е обща за цялото тяло, като е спазен общия подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в Р България.

Водните тела, определени като зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – ПБВ (съдържащи речни водохващания) са от тип R2 и R4. Във всяко поречие са подбрани определени подходящи мониторингови пунктове от тела

тип R2 и R4, като резултатите от проведения хидробиологичен мониторинг в тях са пренесени за останалите речни водохващания в същото поречие, съобразно типовете (използван е подход на групиране).

В изпълнение на задълженията, регламентирани в чл. 155, ал.1, т.4 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) извършва планиране на мониторинга на водите, в т.ч. мониторинг на химичното и екологично състояние на повърхностни води и мониторинг на химично и количествено състояние на подземните води. За целта БДДР, ежегодно разработва програми за контролен и оперативен мониторинг на водите съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ЗВ. Програмите за мониторинг се утвърждават от Министъра на околната среда и водите, основание чл.169, ал. 2, като мониторингът се изпълнява от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). На база на резултатите от извършения мониторинг БДДР извършва оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, както и химично и количествено състояние на подземните водни тела.

През 2019 и 2020 г. на територията на ДРБУ са изпълнявани програмите за мониторинг, одобрени със следните Заповеди на министъра на околната среда и водите, както следва:

- Заповед №РД-230/28.03.2019 г., в която са включени: Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни и подземни води, Програмите за мониторинг на количествата на повърхностни и подземни води, Програма за хидробиологичен мониторинг, Програми за приоритетни вещества в седименти и биота и Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване. Срокът за изпълнение на програмите е в периода 01.04.2019 - 31.03.2020 г.
- Заповед №РД-267/03.04.2020 г. със срок за изпълнение периода 01.04.2020 -31.03.2021 г. Поради създадената епидемиологична обстановка в страната и въведеното извънредно положение, периода на изпълнение на заповедта е променен от 01.06.2020 г. до 31.05.2021 г. със Заповед №РД-476/ 26.06.2020 г.
- През периода са изпълнявани и програмите за собствен мониторинг, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водовземане и заустване.

За повърхностни води ежегодно се изпълнява програма за хидробиологичен мониторинг, в която се включват пунктове от категориите реки и езера/язовири. За реки се анализират биологичните елементи за качество (БЕК) – макрозообентос, макрофити и фитобентос и риби, а за езера/язовири - оценката се прави само по показателя фитопланктон, с изключение на ез. Сребърна (тип L5), за което има утвърдени методики за мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и риби.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на реки е предназначена да обхване наблюдението и оценката на голям брой водни тела чрез избор на подходящи мониторингови

пунктове в тях. За целта, всяка година от периода на ПУРБ 2016-2021 г. се планират мониторингови пунктове в различни водни тела от предходната година.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на езера/язовири е разпределена в периода на целия ПУРБ 2016-2021 г., поради което към момента на изготвяне на настоящия анализ не са налични данни от мониторинг на БЕК за всички язовири.

РЕКА ДУНАВ

Река Дунав, в българския участък, поради отличителните ѝ характеристики е отделена в едно единствено, самостоятелно водно тяло. Реката определя северната граница на Р България с Р Румъния и на основание изискванията на чл.3, т.4 от РДВ, касаещи международни райони с басейново управление, каквато е река Дунав, за управлението и е необходима съвместна координация между двете държави. Водно тяло с код **BG1DU000R001** в ПУРБ 2016-2021 г. е определено като силномодифицирано водно тяло /СМБТ/ и е оценено с умерен екологичен потенциал.

За оценка качеството на водите на река Дунав в българския участък са разположени 5 мониторингови пункта, които се наблюдават, както в националните програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води, така и в транснационалната мониторингова мрежа за р. Дунав /програмата TNMN/, съгласно Международен комитет по опазване на река Дунав /МКОРД/. Анализираните физикохимични, специфични и приоритетни вещества са по утвърдената от МКОРД, програма за мониторинг наречена „*Дунавска програма*“ с честота на пробовземане 12 пъти годишно. Освен тези показатели на пунктовете на българския бряг се провежда анализ на допълнително включени приоритетни вещества, съгл. изискванията на Наредбата за СКОС.

Оценката на физикохимичните показатели, подкрепящи БЕК е извършена въз основа на изискванията на Наредба № Н-4/14.09.2012 г., за тип R7, „*големи дунавски притоци*“. Това се налага поради обстоятелството, че за тип R6 „*Среден и долен Дунав*“, към който принадлежи българският участък на р. Дунав, към момента няма нормативно определени референтни стойности за отлично, добро и умерено състояние. Изключение прави показател общ фосфор, за който в последното изменение на Наредба-4 от 16.02.2021 г. са заложили норми за речен тип R 6

Най-западният /първият/ пункт за контрол качествата на водата в реката на територията на Р България е р. Дунав при с. Ново село с код BG1DU000R001. Пунктът е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Изпълняваната програма за мониторинг е уеднаквена за всички пунктове по реката с честотата на вземане на пробите 12 пъти годишно. Пробонабирането се извършва в три точки - ляв бряг на р. Дунав (в близост до румънския бряг), десен бряг на р. Дунав и в среда /талвега/.

Резултатите от анализа на данните от мониторинг за периода 2019 – 2020 г. в пункт *р. Дунав при с. Ново село* показват добро качеството на водите в този наблюдаван участък. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отлично/добро състояние.

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на средно годишната стойност /СГС/ със стандартите за качество на околната среда (СКОС) не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгл. Наредба № Н-4/14.09.2012 г.

През 2020 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на *р. Дунав при гр. Ново село (десен бряг)*. Направената оценка е според показателите макрозообентос и фитобентос. Според резултатите, този пункт на р. Дунав отговаря на изискванията за умерен потенциал.

В получените резултати от измерване на приоритетни вещества /ПВ/ в периода 2019-2020 г. не се наблюдават стойности превишаващи СГС-СКОС, както и не са отчетени стойности на концентрации на ПВ над максималната допустима концентрация (МДК) - МДК-СКОС. Към момента, на основание анализа на резултатите може да се направи заключение, че река Дунав в участъка на с. Ново село може да бъде оценена в добро химично състояние.

Следващият пункт в посока от запад на изток е *р. Дунав при с. Байкал с код BG1DU00039MS050*. Той също е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Както е посочено по-горе, изпълняваната програма за мониторинг е унифицирана за всички пунктове по реката. Оценката на водата на пункта по физикохимични показатели, показва че водата в пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, азот нитритен, фосфати, общ фосфор, са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК₅, концентрация на азот амониев, азот нитратен, общ азот, са в нормите за добро състояние. При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водата при мониторинговия пункт с наименование „*р. Дунав преди вливане на р. Искър при с. Байкал*“ и код BG1DU00039MS050, се оценява в добро химично състояние.

По посока течение на реката следващият мониторингов пункт е *р. Дунав при гр. Свищов с код BG1DU07973MS070*. Той също е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Резултатите от анализа за периода 2019-2020 година, показват че реката в този участък отговаря на изискванията за добро състояние и са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отлично/добро състояние. Анализираните специфични замърсители не показват отклонения от изискванията на СКОС за добро състояние.

Анализът на резултатите от изпитаните приоритетни вещества/ПВ/ не показва концентрации над максималната допустима концентрация /МДК/. Към момента на основание анализа на резултатите може да се заключи, че река Дунав в участъка на гр. Свищов може да бъде оценена в добро химично състояние.

В долното течение на река Дунав /долен Дунав/ на територията на България реката се наблюдава с два пункта за мониторинг - единият преди гр. Русе, а другият на пристанището на гр. Силистра.

Анализът на резултатите на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители от пункт *р. Дунав преди гр. Русе, код на мониторингов пункт BG1DU00918MS080*, изготвен след оценка на получените резултати за периода 2019-2020 г. показва че водата отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2020 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на *р. Дунав преди гр. Русе (срещу остров Люляк)*. Направената оценка е според показателите макрозообентос и фитобентос. Според резултатите, този пункт на р. Дунав отговаря на изискванията за лош потенциал.

При анализа на приоритетни вещества в пункта на р. Дунав при гр. Русе в периода 01.2019 – 11.2019 трикратно са измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на показател олово. При статистическата обработка на данните за периода 2019 – 2020 г. изчислената средногодишна стойност (СГС) на концентрацията на оловни йони не надвишава изискванията на СКОС-СГС. Следва да се отбележи че СКОС за олово се отнася за бионалични концентрации на веществото и трябва да се оцени след прилагане на „Модел на биотичните Лиганди“ (МБЛ). МБЛ към настоящия момент се счита за един от най достоверните инструменти за определяне на токсичност и биодостъпност за метални йони. Той прогнозира екотоксикологично релевантни концентрации, като комбинира специфичните характеристики на водата с данните за екотоксичност. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово в пункта отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

р. Дунав при гр.Силистра, мониторингов пункт с код BG1DU00999MS100R с три паралелни пробовземания от ляв, десен бряг и талвег. Пунктовете освен, че са част от националната програма за оперативен мониторинг (на десния бряг) са и част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

Резултатите от изпитване на физикохимичните показатели за периода 2019-2020 г., отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. При анализа на специфичните замърсители, не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2020 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на *р. Дунав при гр.Силистра*. Направена е оценка на състоянието според показателите макрозообентос и фитобентос. Според резултатите, този пункт на р. Дунав отговаря на изискванията за добър потенциал.

При анализа на приоритетни вещества се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател олово. Приложен е МБЛ за изчисляване на бионаличност. След прилагане на МБЛ изчислената СГС отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

р. Дунав при гр. Русе

В поречие Дунав попадат и три повърхностни водни тела категория езеро - *езерото Сребърна и язовир Антимово и яз. Аспарухов вал.*

Езерото Сребърна е определено като самостоятелно водно тяло с код **BG1DU000L1003** и се наблюдава с един мониторингов пункт с код BG1DU00992MS011 и име езеро Сребърна. Пунктът не е мониториран през 2020 г. и оценката на състоянието е изготвена въз основа данните от предходните години, и е както следва:

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители, ВТ отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2019 г. е проведен хидробиологичен мониторинг (ХБМ) на ез. Сребърна само по БЕК фитопланктон, като оценката на състоянието е била определена като умерено състояние. През 2020 г. е бил извършен пълен ХБМ, който включва нализ и оценка на БЕК фитопланктон, макрозообентос, макрофити и риби. През тази година състоянието на езерото е оценено като лошо, което се базира главно на резултатите от фитопланктона и макрофитите. Това влошаване може да се обясни с липсата на приток на вода от р. Дунав през последните поне две години, което е причина за драстично намаляване на дълбочината на езерото и влошаване на качеството на водата в него.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Тялото се оценява в *добро химично състояние*.

Язовир Антимово, с код **BG1DU000L1002**, силно модифицирано водно тяло, категория тип езеро. Наблюдава се с един пункт за мониторинг с код BG1DJ00000MS011 и име яз. Антимово разположен на стената на язовира. Пунктът не е мониториран в последните две програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води. Оценката на състоянието е изготвена въз основа данните от предходните години, и е както следва:

Анализът на физикохимичните елементи за качество по данните за 2016-2019 г. показват, че качеството на водата в язовира отговаря на нормите за добро състояние, съгласно Приложение № 6 от Наредба № Н-4. От групата на специфичните замърсители, се

констатирант единични измервания показващи превишени стойности над СКОС по показател алуминий.

През 2019 г. е осъществен ХБМ на яз. Антимово. Според биологичните елементи за качество, в случая БЕК фитопланктон, язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

Не са установени превишени стойности над СКОС при анализа на приоритетните вещества. Тялото е в добро химично състояние.

яз. Аспарухов вал - силномодифицирано водно тяло с код BG1DU000L100.

За водното тяло е определен пункт за наблюдение с код BG1WO00093MS081 и име яз. Аспарухов вал на язовирната стена. Водното тяло не е планирано за мониторинг в оценявания период. В предходен период анализа на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Превишения на нормите за добро състояние се установява при показателите електропроводимост и БПК₅, които отговарят на умерено състояние на водите. Средногодишните стойности на изследваните показатели общ азот и общ фосфор съответстват на нормите за добро състояние. По всички останали физикохимични елементи за качество, повърхностните води са в отлично състояние, съгласно Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019 г. е осъществен ХБМ на яз. Аспарухов вал. Според биологичните елементи за качество, в случая БЕК фитопланктон, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

ПОРЕЧИЕ ОГОСТА

Във водосбора на река Огоста са разположени 32 повърхностни водни тела, състоянието на които се наблюдават чрез 36 пункта за мониторинг.

При изготвянето на оценките на екологичното състояние е взето предвид, че за поречието на р. Огоста е определена фонова концентрация за СКОС за показател Арсен и е приложена „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни“. В поречието на р. Огоста са извършени редица научни изследвания и проучвания с цел установяване причините за високите концентрации на арсен във водите и почвите в региона. Предполага се, че причина за високите концентрации на арсен не са единствено миналите рудодобивни и преработвателни дейности в района, но се дължи и на естественото фонове съдържание на арсен. Основна причина за наднормените стойности на арсен в терасата на река Огоста са резултат от многогодишна естествена ерозия на арсен-съдържащите скали в района.

Основното поречие на река Огоста, включва следните водни тела:

✓ *р. Огоста от вливане на р. Скът при Сараево до устие - водно тяло с код BG1OG100R014.*

Качеството на водата във водното тяло в оценявания период е наблюдавано в пункт *р. Огоста, устие преди р. Дунав- гр. Оряхово с код BG1OG00001MS010.*

Водното тяло е определено като силномодифицирано водно тяло (СМВТ). Географското разположение на водното тяло е при устието на река Огоста в река Дунав, след вливане на десния приток р. Скът в землището на с. Сараево.

При оценка на резултатите по физикохимични показатели се наблюдава запазване на умереното състояние за качеството на водата в пункта по отношение на съдържание на нитратни съединения. Наблюдават се измерени високи концентрации на азот нитратен и общ азот, въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации за показателя общ азот в края на оценявания период, което обстоятелство определя оценката по физикохимични показатели за водното тяло като умерено състояние на повърхностните води. По показателите БПК₅ и ортофосфати изчислените средногодишни концентрации отговарят на изискванията за доброто състояние в пункта. Може да се отбележи, че при анализа на измерените концентрации за показател азот амониев водното тяло подобрява състоянието си в сравнение с оценката от предходен период. В оценявания период средногодишната концентрация отговаря на нормите за отлично състояние, спрямо Наредба Н 4/14.09.2012 г. Отлично е състоянието и по показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот нитритен и общ фосфор.

От направения анализ на специфични замърсители се наблюдават измерени концентрации за показателя арсен над СГС-СКОС. Може да се отбележи, че най – високи концентрации са измерени двукратно през 2019 г. и еднократно през 2020г. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Арсен, изчислената средногодишна стойност не превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През 2019 и 2020 г. в това водно тяло е проведен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Получените резултати са в границите за умерен потенциал, въпреки че през 2020 г. показателя макрозообентос е оценен в добро състояние.

Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по анализираните приоритетни и приоритетно опасни вещества във взетите проби повърхностни води в пункта. Химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

р. Огоста

✓ *р. Огоста от вливане на р. Рибене при Бели брод до вливане на р. Скът при Сараево, водно тяло с код BG1OG307R1013*

Водното тяло се намира в долното течение на р. Огоста. В оценявания период качеството на водата във водното тяло се наблюдава в 2 (два) пункта по течението на реката: *р. Огоста при с. Софрониево с код BG1OG00031MS030* и *р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът с код BG1OG00231MS1070*.

От изготвените оценки в пунктовете резултатите, са както следва:

- *р. Огоста при с. Софрониево с код BG1OG00031MS030* - По показател азот нитратен в пункта се наблюдава тенденция за намаляване на измерените концентрации. В края на 2018г. и началото на 2019г. са измерени стойности, превишаващи СКОС за добро състояние. Данните от изпитване по показателя в края на 2019 г. и през 2020 г. показват стойности за добро състояние на водите. Изчислената СГС на концентрацията за показателя показва запазване на доброто състояние в пункта. Измерените стойности за показателите БПК 5, общ азот и ортофосфати са в нормите за добро състояние. По останалите физикохимични елементи за качество – разтворен кислород, рН, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен и общ азот водното тяло в пункта се оценява в отлично състояние
- *р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът с код BG1OG00231MS1070* – пункта е разположен в долното течение на реката, преди вливане на р. Скът. По показател азот нитратен се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности. В пункта през летния период на 2019 г. дори се установяват измерени концентрации за отлично състояние на водите. Измерените стойности през 2020 г. и като цяло средните за оценявания период съответстват на добро състояние. Забелязва се тенденция към понижаване на измерените стойностите за показател ортофосфати, като по ортофосфати, БПК 5, общ азот запазва доброто състояние, в сравнение с оценката от предходен период. Цялостната оценка по физикохимични показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние съгласно Наредба Н 4/14.09.2012 г.

И в двата пункта във водното тяло през периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Арсен, СГС не превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През периода на 2019-2020 г., в пунктовете разположени в това водно тяло, е извършван ХБМ на показателите макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати състоянието на водното тяло отговаря на добро.

На база резултатите от измерените концентрации на изпитваните приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ р. Огоста след язовир Огоста до вливане на р. Ботуня при Бойчиновци, водно тяло BG1OG307R1213;

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пунктове :

- р.Огоста след яз. Огоста с код BG1OG00733MS150;
- р. Огоста, след гр. Монтана с код BG1OG00733MS140.

От извършеният анализ на изследваните физикохимични показатели за периода е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние съгласно Наредба Н 4/14.09.2012 г.

Мониторингов пункт р. Огоста след яз. Огоста с код BG1OG00733MS150 е разположен по течението на реката, непосредствено след яз. Огоста. В пункта измерените концентрации по показателя БПК₅ в разглеждания период са границите на добро състояние на водите. По показател азот амониев в пункта се констатира еднократно превишение на нормите за добро състояние при измерване в началото на 2020 г. Като цяло показателя може да се оцени в отлично състояние, предвид че средно изчислените концентрации в пункта са по - ниски от нормите за добро състояние на водите. По останалите ФХЕК водите в пункта се оценяват в отлично състояние.

От анализа на специфичните замърсители в разглеждания период в пункта е видно, че има измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател манган в еднични проби в края на 2019 г. Измерените стойности по показателя през 2020 г. са под изискванията на СКОС за добро състояние. Превишения на СКОС се установяват и за показател Арсен.

В този пункт през изследвания период е извършен ХБМ само на биологичния качествен елемент (БЕК) макрозообентос. Според тези данни състоянието се оценява като умерено.

Мониторингов пункт р. Огоста, след гр. Монтана с код BG1OG00733MS140 е разположен след урбанизираната територия на гр. Монтана. Измерените концентрации по показателя БПК₅ в разглеждания период се движат в границите на добро състояние на водите с изключение на еднократно превишение над СКОС за добро състояние в началото на

2021 г. Във водата в пункта се отчитат и стойности вариращи в границите да добро състояние по показател общ азот. По останалите физикохимични показатели се отчитат стойности за отлично състояние на водите.

По специфични замърсители в пункта единствено се установяват превишения на СКОС за добро състояние по показател Арсен.

В този пункт през 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието, конкретно в този участък на реката, тъй като през последните няколко години състоянието е било оценявано като умерено.

За водното тяло в оценявания период може да се обобщи, че след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показатели манган и арсен, СГС им концентрации превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в не достигащо добро състояние.

През периода 2019-2020 г., в пунктовете, разположени в това водно тяло, са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според БЕК макрофити и фитобентос състоянието е оценено като добро, докато според БЕК макрозообентос, то е в границите на умерено състояние, което определя и цялостното състояние на тялото.

В началото на оценявания период се констатира еднократно превишение на СГС-СКОС по показател флуорантен. Измерената стойност не превишава МДК-СКОС. На база резултатите от изчислените средногодишни концентрации на приоритетните вещества химичното състояние на водното се определя като добро.

✓ р. Огоста от вливане на р. Ботуня при Бойчиновци до вливане на р. Рибене при Бели брод, водно тяло BG10G307R1313

Водното тяло се наблюдава за анализ в пункт р. Огоста при с. Кобиляк с код BG10G00051MS080 .

От анализа на обработените данни по физикохимични показатели през периода е видно, че водното тяло запазва състоянието си от предходни периоди и отговаря на изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н 4/14.09.2012 г.

Измерените стойности по показател азот нитратен се движат в границите на нормите за добро състояние. Същото състояние се наблюдава и по показател БПК₅ и ортофосфати. Еднократните превишения на доброто състояние за ортофосфати са през първо тримесечие на 2019 г. Измерените стойности по показател общ азот в същия пункт са в нормите за добро състояние. По анализиранияте показатели - рН, електропроводимост, разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен и общ фосфор, водното тяло запазва отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители се установява:

По показател желязо отчетените концентрации са в нормите на СКОС за добро, съгласно Наредба Н-4. За периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията

на СКОС за добро състояние по показател арсен. След прилагане на *„Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“* за показател Арсен, изчислената средногодишна стойност не превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като отлично.

Измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло отговарят на нормите за добро химично състояние.

✓ **язовир Огоста, водно тяло BG10G700L1004**

От анализа на физикохимичните показатели, е видно че водите на язовира отговарят на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

В диапазона на нормите за добро състояние попадат изчислените СГС по показателите общ фосфор, ортофосфати. За показателя БПК₅ е измерена еднократно висока стойност в началото на 2021 г., но средногодишната стойност за периода е в нормите за добро състояние. На отлично състояние се оценяват изчислените СГС по физикохимични показатели: разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция (рН). При показатели азот нитратен и азот нитритен в началото на 2021 г. са измерени еднократно концентрации в граничните норми за добро състояние, а същото е и при показател азот амониев еднократно в началото на 2020 г., но СГС в оценявания период отговарят на отлично състояние на повърхностните води. По показател азот нитратен водното тяло е подобрило състоянието си в сравнение с оценката от предходен период.

От направения анализ на специфични замърсители се установява, че при показател желязо е измерена еднократно в края на 2019 г. концентрация над СГС-СКОС. Изчислената средногодишна концентрация за разтворената форма на метала не превишава СГС-СКОС и отговаря на нормите за добро състояние. Същото се наблюдава и в изпитване на взетата проба повърхностна вода от язовира в края на 2019 г. и за показател манган. Тогава е измерена еднократно висока концентрация на химичния елемент. Изчислената СГС за разтворената форма на метала не превишава СГС-СКОС и отговаря на нормите за добро състояние. Измерените концентрации за специфичния замърсител арсен в изпитваните проби вода от яз. Огоста показват превишение на СГС-СКОС по Наредба Н-4 за елемента. За водното тяло е определена фоновая концентрация за арсен. След прилагане на *„Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“* за показател Арсен, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

За последно яз. Огоста е бил планиран за ХБМ през 2018г. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал.

При анализа на приоритетни вещества никое от тях не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Огоста от вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново до язовир Огоста при Горно Церовене, водно тяло BG1OG789R1001*

Повърхностното водно тяло се намира в долното течение на река Огоста, след събиране на водите от всички притоци на реката, преди вливане в яз. Огоста.

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с име *р. Огоста преди яз. "Огоста", мост с. Г. Церовене и код BG1OG00795MS160.*

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. На изискванията за добро състояние отговарят измерените концентрации на показателите: БПК₅, азот амониев, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. В оценявания период се констатираят еднократни измерени високи стойности за показател БПК₅ в началото на 2021 г.

От направения анализ на специфични замърсители се наблюдава превишение на СГС-СКОС за добро състояние по показател арсен. За водното тяло е определена фоновая концентрация за химичния елемент арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Арсен, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Изчислената СГС на концентрацията за показател алуминий показва превишения на СКОС за добро състояние. Отклонение над нормите се наблюдава и в началото на 2021 г. За водното тяло е определена фоновая концентрация за химичния елемент алуминий. След прилагане на методиката за фоновите концентрации, изчислената СГС на концентрацията по показателя превишава СКОС за добро състояние. Не се констатираят превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

През 2020 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2019 г. от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Огоста от вливане на р. Превалска Огоста при Белимел до вливане на р.Дългоделска при Гаврил Геново, водно тяло BG1OG789R1401*

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с име *р.Огоста мост за с. Горна Ковачица и код BG1OG02919MS1200.*

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4. Превишения на СКОС за добро състояние се установяват единствено при показател БПК₅, където в края на 2020 г. се наблюдава възходяща тенденция в отчетените концентрации, а в началото на 2021 г. е измерена еднократно висока концентрация, превишаваща няколко пъти нормата за добро състояние.

Измерените средни концентрации в оценявания период на физикохимичните показатели: азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати са в границите на добро състояние на повърхностните води. При показатели общ фосфор и ортофосфати се наблюдава едновременно еднократно измерени високи стойности при пробонабиране в средата на 2020 г., след което в периода до началото на 2021 г. се отчита низходяща тенденция в отчетените концентрации. По показатели разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция рН и азот амониев, водното тяло запазва отличното си състояние в сравнение с оценката от предходен период.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. Водното тяло е разположено по основното течение на р. Огоста, след вливане на последователно разположени повърхностни води на р. Чипровска Огоста над гр. Чипровци и р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел. Водните тела са натоварени по концентрация на арсен, вследствие на минали дейности от промишлен рудодобив. За поречието е определена фонова концентрация за химичния елемент арсен. След прилагане на *„Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“* за показател Арсен, СГС на концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ *р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел, водно тяло BG10G789R1501.*

От анализа на физикохимичните показатели водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо стандартите за качество в *Наредба Н-4*.

В края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в отчетените концентрации на показател БПК₅ и еднократно измерени високи стойности над нормите за добро състояние. Средногодишната концентрация на показателя отговаря на умерено състояние на водите. Измерените стойности и средногодишни концентрации за показателите общ фосфор и ортофосфати са над СКОС за добро състояние, което определя умерено състояние по елементите в повърхностните води на реката. Отчетените средногодишни стойности по показатели азот амониев, азот нитритен и общ азот в същия пункт са в нормите за добро състояние. На отлично състоянието отговарят резултатите по показатели разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция рН и азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават превишения на показателя арсен. Изчислената СГС на концентрацията на арсена във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние, дори след прилагане на *„Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично“*

състояние на повърхностни водни тела“. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не се отчитат средногодишните концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Може да се отбележи, че при приоритетното вещество Ди (2 – етилхексил) фталат ДЕХ в края на 2019 г. са измерени еденични инцидентни превишения на СГС-СКОС, но след прилагане на утвърдената *Методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води*, състоянието по показателя е добро. Химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

Поречие река Скът

Река Скът извира от местността Речка, северно от Маняшки връх - най-високата точка на планинския рид Веслец, като във водосбора си събира води от предпланинските възвишения в района на селата Горно Пещене, Тишевица, Цаконица и др. Характерното за тях е, че северните им склонове са незалесени и спускащите се надолу малки рекички имат пороен характер. Всички тези рекички се събират под общото име р. Скът.

В поречие то на река Скът са разположени следните водни тела:

- *р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008;*
- *р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011;*
- *р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413;*
- *р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113.*

✓ *р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008*

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт *р. Скът при с. Голямо Пещене с код на мониторинговия пункт BG1OG00237MS060.*

Тялото е оценено в периода, както следва:

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4. Превиишения на нормите за добро състояние се установяват при показатели общ азот и азот нитратен. За показателя азот нитратен може да се отбележи, че в края на 2019 г. е измерена еднократно висока концентрация. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в края на оценявания период при измерените концентрации на азот нитратен, изчислената средногодишна стойност превишава нормата за добро състояние на повърхностните води. Средногодишните концентрации за показатели БПК₅ и общ фосфор отговарят на изискванията за добро състояние. На отлично състояние се оценяват водите на р. Скът в мониторинговия пункт по показатели: разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция рН и ортофосфати. Водното тяло подобрява състоянието си по физикохимичните

показатели азот амониев и азот нитритен, за които се наблюдава низходяща тенденция при измерените концентрации в края на оценявания период, а изчислените средногодишни концентрации отговарят на отлично състояние на повърхностните води по Наредба Н-4.

По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние. При анализа на специфичните вещества не се наблюдават средногодишни концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Въз основа на получените данни за изследвания период, състоянието на тялото по БЕК макрозообентос и фитобентос се оценява като добро.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ ***р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413.***

По физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества повърхностното водно тяло се наблюдава в мониторингов пункт с име *р. Скът след гр. Бяла Слатина* и код *BG1OG00233MS050*.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по показатели: ортофосфати и показателите електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен и общ азот, при които изчислените средногодишни концентрации превишават няколкократно СКОС – максимум за добро състояние. По изброените показатели водното тяло запазва умереното си състояние в сравнение с оценката от предходен период. По показатели БПК₅, азот амониев и общ фосфор водното тяло отговаря на добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

През периода 2019-2020 г. са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати състоянието на тялото е оценено като добро според биологичните елементи за качество.

Оценката на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е се оценява като добро.

✓ ***р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113.***

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG00211MS020* и име *р. Скът след гр. Мизия*. В съответствие с географското разположение на водното тяло, пункта е разположен в долното течение, преди вливането на р. Скът в р. Огоста

От извършеният анализ на изследваните физикохимични показатели за периода е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4. Превишения на нормите за добро състояние се отчита при показателите: електропроводимост, азот нитратен и общ азот. Най – висока концентрация за електропроводимост в пункта е измерена в края на 2020 г., а в началото на 2021 г. се наблюдава низходяща тенденция в отчетените резултати. При показатели азот нитратен и общ азот също се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности в пункта в края на оценявания период, но изчислената средногодишна концентрация за елементите превишава до 2,5 пъти СКОС – максимум за добро състояние на водите. На добро се оценява състоянието на водното тяло по физикохимични показатели: БПК₅, активна реакция рН, азот амониев, азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати.

При направената оценка на изпитваните специфични замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4.

През периода 2019-2020 г. са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според БЕК макрозообентос състоянието е оценено като отлично, според БЕК макрофити – добро, а според БЕК фитобентос – умерено. В подобни случаи се използва подхода „one out-all out“ и състоянието на тялото се оценява като умерено.

В началото на оценявания период 2019 – 2020 г. се констатира двукратно превишение на СГС-СКОС по показател хлоралкани С 10 - 13. Измерената стойност не превишава МДК-СКОС. Оценката на приоритетното вещество се приема с ниска степен на достоверност предвид факта, че граница на откриване (ГО) на използвания аналитичен метод не отговаря на разпоредбите на чл.84, ал. 2 от Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите и изискванията на Директива 2009/90/ЕО. Важно е да се отбележи, че останалите измерени стойности за показателя са под ГО на метода.

р.Скът

✓ *р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011.*

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р.Бързина* , след *яз.Бързина* преди вливане в *р.Скът* с код *BG1OG22111MS040*.

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерен екологичен потенциал, спрямо изискванията на Наредба Н-4.

Запазва се умереното състояние по физикохимични показатели: електропроводимост, азот нитратен и общ азот, в сравнение с оценката от предходен период, като изчислената средногодишна стойност от измерените концентрации за общ азот превишава два пъти нормите за добро състояние по Наредба Н-4. От направената оценка на останалите физикохимични показатели може да се отбележи, че повърхностните води на *р. Бързина* в пункта отговарят на добро състояние по азот амониев, азот нитритен, общ азот и ортофосфати. По показател БПК5 водното тяло подобрява състоянието си и от оценка за умерено в предходен период, в настоящия отговаря на нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019 г. е извършен анализ само на БЕК макрофити. Според получените резултати, оценката на тялото попада в границите на лошо състояние.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества в представителния пункт за водното тяло не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

Поречие река Ботуня

В поречието на река Ботуня са разположени следните водни тела:

✓ *р. Ботуня от Вършец, с код водно тяло BG1OG600R1106.*

За периода водното тяло е наблюдавано в мониторингов пункт *р. Ботуня, над гр. Вършец, с код BG1OG00699MS120* .

Съгласно анализа на натрупаните резултати от изпитване по физикохимични показатели в разглеждания период се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. Показател ортофосфати поддържа умерено състояние. По показател общ фосфор също се отчитат измерени концентрации над нормите за добро състояние в разглеждания период. Измерените стойности на показатели рН, електропроводимост, разтворен кислород, азот амониев и азот нитритен са в нормите за отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло попада в границите на добро състояние.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества в представителния пункт за водното тяло не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ р. Ботуня от Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна , водно тяло BG1OG600R1006.

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG00265MS1080 и име р. Ботуня след с.Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по показатели: БПК5, азот нитратен, Общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Запазва се отличното състояние по показатели - рН, електропроводимост и разтворен кислород.

От анализа на изпитваните специфични замърсители е видно, че няма измерени високи концентрации над СГС-СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрзообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ р. Ботуня от вливане на р. Черна при Долно Озирово до вливане в р. Въртешница при Криводол, водно тяло BG1OG600R1118

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт р. Ботуня, преди вливане на р.Въртешница при с.Голямо Бабино с код BG1OG00631MS110.

От анализа на обработените данни по физикохимични показатели е видно, че водното тяло запазва състоянието си в сравнение с предходни периоди и отговаря на изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н-4. В добро състояние се оценяват показателите БПК5 и общ азот. В измерените концентрации на показател БПК5 се наблюдава низходяща тенденция. Низходяща тенденция в измерените концентрации се наблюдава и при показател азот нитратен, като СГС за периода отговаря на отлично състояние. По анализираните показатели: разтворен кислород, активна реакция рН, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен общ фосфор и ортофосфати, водното тяло отговаря на отлично състояние, съгласно разписаните норми в Наредба Н-4.

По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние. При анализа на специфичните вещества не се наблюдават средногодишни концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ *р. Ботуня от вливане на р. Въртешница при Криводол до вливане в р. Огоста при Бойчиновци, водно тяло BG1OG600R1018*

Водното тяло е планирано за мониторинг през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Ботуня при с. Охрид преди вливане в р. Огоста с код BG1OG00611MS090*.

От анализа на физикохимичните елементи за качество в пункта се установяват превишения на СКОС за добро състояние по показател БПК₅. Наблюдава се тенденция за намаляване на измерените концентрации по показателя азот нитратен в пункта, като в началото и в края на 2020г. са измерени концентрации в нормите на СКОС за отлично състояние. Средната стойност на показателя отговаря на добро състояние. По показатели общ азот, общ фосфор и ортофосфати в същия пункт отчетените стойности от изпитване са в нормите за добро състояние. Запазва се отличното състояние по показатели: активна реакция рН, разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев и азот нитритен в сравнение с оценката от предходен период. От направената оценка по физикохимични показатели може да се обобщи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4, поради констатирани превишения на нормите по показател БПК₅.

При направения анализ на специфичните замърсители в пункта се установява:

- Еднократно превишение на СГС-СКОС в средата на 2018г. по показател желязо - разтворено, съгласно нормите в Наредба Н-4. Средната стойност в периода по показателя отговаря на добро състояние;
- Измерени са високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по показателя алуминий. Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на показателя алуминий във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

През периода 2019-2020 г. са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според БЕК макрозообентос състоянието е оценено като отлично, а според БЕК макрофити и фитобентос – умерено, като цялостното състояние на тялото се определя като умерено.

На база резултатите от измерените концентрации на изпитваните приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Въртешница от извор до вливане в р. Ботуня при Криводол, водно тяло BG1OG600R007*

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG02621MS1020 и наименование *р.Въртешиница преди вливане в р.Ботуня при гр.Криводол*.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по биогенните елементи/ физикохимични показатели:

- азот нитратен, при който в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в измерените резултати;
- общ азот – най – висока еднократна концентрация е измерена в началото на оценявания период;
- ортофосфати – отчетената най – висока концентрация в повърхностните води е в средата на 2020г. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации на показателя в края на оценявания период, изчислената средногодишна концентрация превишава СКОС – максимум за добро състояние.

Водното тяло влошава състоянието си по показатели общ азот и ортофосфати в сравнение с оценката от предходен период. По показатели БПК5 и общ фосфор се запазва доброто състояние на повърхностните води. Може да се отбележи, че от направения анализ и изчислени средногодишни концентрации по показатели: азот нитритен и азот амониев водното тяло подобрява екологичното си състояние и показателите се оценяват в отлично състояние, заедно с разтворен кислород, електропроводимост и активна реакция рН.

При направената оценка на изпитваните на специфичните замърсители е установено че през 2018 г еденично е измерена концентрация на алуминий, многократно превишава СГС-СКОС, поради което изчислената средногодишна концентрация превишава СКОС за добро състояние. Не се наблюдават високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други специфични вещества и замърсители.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

Изчислените средногодишни концентрации на изпитваните приоритетни вещества във водното тяло отговарят на нормите за добро химично състояние.

р.Ботуня

Река Рибене

✓ Приток на р. Рибене от извор до вливане в р. Рибине при Лесура, водно тяло BG1OG400R1119

Водното тяло е планирано за мониторинг през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG00242MS1120 и име *р.Ляв приток на р. Рибене на запад от с. Лесура, след моста за с. Галатин.*

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо определените норми в Наредба Н-4.

Измерените стойности в пункта за показатели БПК5 и електропроводимост се движат над нормите за добро състояние. По показател азот нитратен има еденични измерени високи стойности над СКОС за добро състояние през 2017 и 2018 г. През 2020г. се наблюдава тенденция към понижаване на измерените концентрации, достигащи граничната стойност за добро състояние, както за азот нитратен, така и за показателя азот нитритен. За периода се запазва умереното състояние по показателите. Умерено остава състоянието и по показател общ азот. Водите в пункта се характеризират с висока твърдост на водата. Съгласно изискванията на Наредба Н-4 измерените стойности на показатели разтворен кислород и общ фосфор и ортофосфати са в нормите за отлично състояние.

От анализа на специфичните замърсители е видно, че измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на повърхностните води показват показателите цинк и манган. Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на показателя манган във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. Стойностите на изследвания елемент цинк са под СГС-СКОС за добро състояние, с изключение на еднократно измерени инцидентно високи стойности в средата на 2018г. Средната стойност за периода отговаря на СГС-СКОС.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

Анализът на изпитваните приоритетни вещества в вункта не отчита концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Наредбата за СКОС. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ *р. Рибене от извор до вливане на приток при Лесура, вкл. язовир Трикладенци, водно тяло BG1OG400R1219*

През оценявания период водното тяло е предвидено за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт яз. Три кладенци с код BG1OG00439MS021. Язовирът попада във водосбора на повърхностното водно тяло.

На база направената оценка при анализа на резултатите по физикохимичните елементи за качество в пункта се вижда, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4.

Превиишения на нормите за добро състояние се установяват при показатели БПК 5 и общ азот. За показателя може да се отбележи, че в края на 2019 г. са измерени еднократно високи концентрации. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция при измерените концентрации в края на оценявания период, изчислената средногодишна стойност за показателите превишава нормата за добро състояние на повърхностните води. На добро състояние се оценяват показатели азот амониев и азот нитратен, като може да се отбележи, че водното тяло подобрява състоянието се по азот нитратен в сравнение с изготвената оценка за предходен период. Съгласно изискванията на Наредба Н-4. измерените стойности на показатели разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция рН, азот нитритен, ортофосфати и общ фосфор са в нормите за отлично състояние.

При анализа на специфичните вещества не се наблюдават средногодишни концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Оценката по биологичните елементи за качество на това тяло се прави на базата на резултати получени от мониторингов пункт *р. Рибене след с. Лесура* (с код BG1OG02431MS023). През разглеждания период от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Данните показват, че водното тяло отговаря на изискванията на умерен потенциал.

От анализа на резултатите на изпитваните приоритетни вещества в оценявания период се определя, че химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Рибене след вливане на приток при Лесура до вливане в р. Огоста при Белброд, водно тяло BG1OG400R1019.*

Водното тяло е планирано за анализ в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт р. Рибине при с. Фурен с код BG1OG00041MS070.

От анализа на данните от изпитване по физикохимичните елементи за качество за периода водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4, поради отчетени концентрации над нормите за добро състояние за показатели БПК₅, Общ азот и азот нитратен. По показател азот нитратен в периода се забелязва тенденция към намаляване на измерените концентрации, като част от измерените през 2019 г. и в началото на 2020 г. са в нормите за добро и отлично състояние. По останалите физикохимични показатели – разтворен кислород, активна реакция рН, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати, водното тяло в пункта се оценява в отлично състояние.

Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по анализирания специфични замърсители във взетите проби повърхностни води в пункта. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През периода 2019-2020 г. са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според БЕК макрозообентос и макрофити състоянието е оценено като добро, а според БЕК фитобентос – умерено, като цялостното състояние на тялото се определя като умерено.

От анализа на резултатите на изпитваните приоритетни вещества в оценявания период се определя, че химичното състояние на водното тяло е добро.

Язовири в поречието на р. Огоста.

✓ *язовир Среchenска бара, водно тяло BG10G700L1016.*

Язовир Среchenска бара попада във водно тяло определено като Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за ПБВ. Съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване* на база данните от 2020 г. язовирът е категоризиран в категория А2. През анализирания период язовир Среchenска бара не е бил включван в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води за Дунавски район. Язовира се наблюдава в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване, съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г.

За оценката на състоянието на водите на язовир Среchenска бара е използван утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите”. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

През 2019 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Среchenска бара. Язовира е оценен в максимален екологичен потенциал.

Анализът на резултатите на изпитваните приоритетни вещества в оценявания период, показва съответствие със СКОС за добро състояние и респективно химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

✓ **язовир Дъбника, водно тяло BG1OG600L1015**

За водното тяло е определен пункт за наблюдение с код BG1OG02299MS071

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водите на язовира отговарят на изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н-4. Показател БПК5 отговаря на изискванията за умерено състояние, като се отчитат превишения на нормите за добро състояние по физикохимични показатели БПК5 и азот амониев. Изчислените средногодишни концентрации за показатели общ азот и общ фосфор са в границите на добро състояние на повърхностните води за езерния тип. По всички останали физикохимични показатели, водното тяло е в отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За изследвания период е проведен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон, като според анализирания данни, язовира е определен в умерен екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Други реки

р. Мартиновска, р. Дългоделска, р. Бързия, р. Шугавица и р. Златица

Общото между записаните по-горе реки/водни тела е, че всяка река от извор до вливането и в р.Огоста е самостоятелно водно тяло. Оценката по реки е следната:

✓ **р. Мартиновска (Мартиновска Огоста) водно тяло с код BG1OG789R1601**

За периода е анализиран пункт р. Чипровска Огоста над гр. Чипровци, с код BG1OG00094MS190.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

В оценявания период концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели БПК5, общ фосфор и ортофосфати. При показател БПК5 се наблюдават двукратни превишения на нормите за добро състояние през 2019 г., а в началото на 2021 г. е отчетена еднократно висока концентрация до 3 пъти над СКОС максимум за добро състояние. Средногодишната стойност за показателя БПК5 отговаря на умерено състояние. СГС на концентрациите на показатели общ фосфор и ортофосфати показват превишават нормите за добро състояние по Наредба Н-4 и определят умереното състояние за водното тяло по тези показатели. По показатели азот амониев, азот нитратен и общ азот водното тяло отговаря на добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители в оценявания период може да се обобщи: При показатели желязо, манган и алуминий са измерени еднократни високи концентрации в годините, като средногодишните стойности отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. По специфичния замърсител арсен в пункта се установяват превишения на СГС-

СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показатели манган и арсен, СГС на концентрациите им превишават изискванията на СКОС за добро състояние. По специфични замърсители водното тяло се оценява в умерено състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като добро.

От направения анализ на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ *р. Дългоделска Огоста, с код на водното тяло BG1OG789R1301.*

Относно проследяване състоянието на водното тяло за периода е планиран за наблюдение и анализ мониторингов пункт *р. Дългоделска Огоста, с. Гаврил Геново с код BG1OG02811MS1090.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

Резултатите от измерените физикохимични показатели показват:

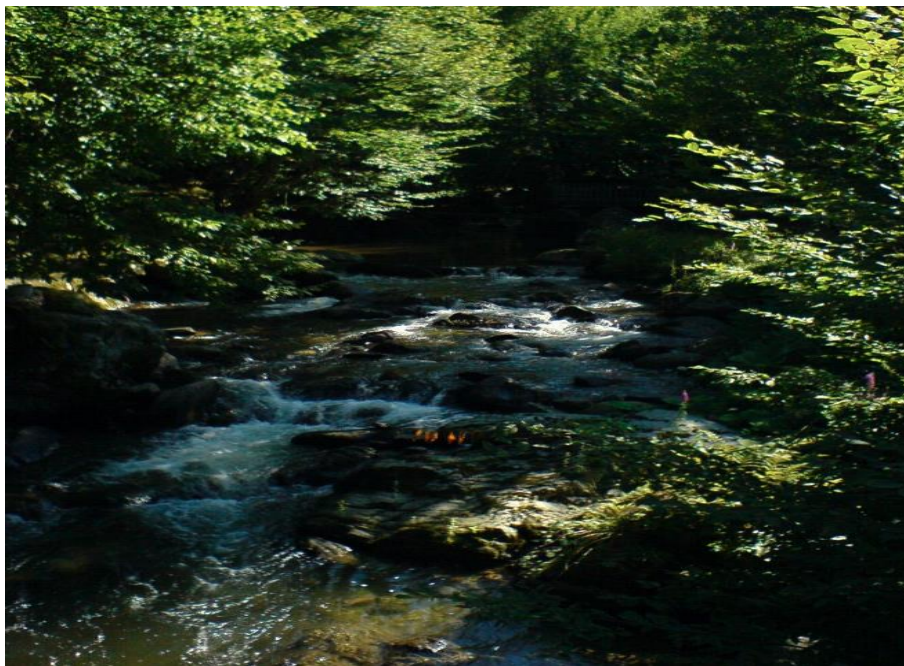
Отлично състояние за средногодишните концентрации на показатели активна реакция рН, електропроводимост, разтворен кислород и азот нитратен. В добро състояние се оценяват анализирания средногодишни стойности по показатели: БПК₅, азот нитритен, общ азот, ортофосфати азот амониен и общ фосфор. За показател азот амониен в началото на 2020 г., а за показател общ фосфор двукратно през 2019 г. са измерени стойности превишаващи СК за добро състояние, но СГС отговарят на нормите за добро състояние на повърхностните води.

От анализа на специфичните замърсители водното тяло се оценява във умерено състояние.

В оценявания период са наблюдавани превишения на СКОС по Наредба Н-4 за показател манган, но изчислената СГС на концентрация на показателя не превишава СГС-СКОС за показателя. Наблюдават се измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на показателя арсен във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. За водното тяло няма определена фонов концентрация за арсен.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като добро.

Измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло отговарят на нормите за добро химично състояние.

р. Дългоделска Огоста

✓ ***Река Бързия, с код на водното тяло BG1OG700R1003.***

Водното тяло не е планирано за анализ в последната година от оценявания период. По физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества водното тяло се наблюдава във пункт с име *р. Бързия след с. Боровци* и код BG1OG07419MS180. Оценките на водното тяло са изготвени на база налични данни от изпълняван национален мониторинг в разглеждания период.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. В сравнение с оценката от предходен период се запазва доброто състояние по показателите: азот нитратен, азот нитритен, общ азот, общ фосфор, ортофосфати. При показател БПК₅ се наблюдава възходяща тенденция на измерените резултати в края на оценявания период, но не се отчитат превишения над изискванията за добро състояние и средната стойност за периода е в границите на добро състояние. Средногодишните стойности за показателите: активна реакция рН, разтворен кислород, електропроводимост и азот амониев показват отлично състояние на повърхностните води.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро. Това показва известно подобряване състоянието на водното тяло в сравнение с резултатите от предходни изследвания.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Златица, с код на водното тяло BG1OG700R002.**

В оценявания период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG02765MS055 и име *р. Златица при с. Гаганица*.

От анализа на данните от изпитване по физикохимични елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. Измерените СГС на концентрациите по показателите: БПК₅, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен и общ азот отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло. По показатели общ фосфор и ортофосфати водното тяло запазва умереното си състояние в сравнение с направената оценка в предходен период, като за общ фосфор се наблюдава възходяща тенденция при измерените концентрации във водните проби.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрзообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло отговаря на изискванията на умерено състояние. Това показва известно влошаване състоянието на тялото в сравнение с резултатите от предходни години.

Оценката на резултатите по приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Река Шугавица, с код на водното тяло BG1OG700R005.**

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1OG02721MS1040 с име *р. Шугавица, мост за с. Д. Белотинци*

Река Шугавица е десен приток на р. Огоста в течението и след гр. Монтана.

Анализът на резултатите по физикохимични елементи за качество за водното тяло в оценявания период отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно изискванията на *Наредба Н-4*. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели: БПК₅, азот нитратен, и общ азот. По показател БПК₅ се наблюдава повишение при измерените концентрации в пункта в края на периода. За показател азот може да се отбележи също, че при изпитване на повърхностна вода от пункта през 2019 и 2020 г. се наблюдава низходяща тенденция, като част от измерванията съответстват на добро и отлично състояние. Средногодишните концентрации по показателите азот амониев, азот нитритен, общ азот и ортофосфати отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло.

През периода са отчетени еднократни максимални концентрации по показател желязо над изискванията на СКОС за добро състояние във водни проби, анализирани в пункта. Средната стойност от резултатите за показателя в периода е под СГС-СКОС. При химичният елемент манган и арсен се установяват еднократни превишения на нормите за добро състояние Средногодишните стойности от измерените концентрации по показателите са под СГС - СКОС. По специфични вещества водното тяло може да бъде оценено в добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като добро.

Резултатите от средногодишните стойности на приоритетните вещества не превишават стойностите на определените стандарти в наредбата за СКОС. Химичното състояние на водното тяло се определя като добро.

Речни водохващания /РВ/, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/

✓ РВ "Крушечка бара"; РВ "Старата река"; РВ "Релкьов дол"; РВ "Драгиева бара"; РВ "Орлощица 1"; РВ "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец, с код на водното тяло BG1OG600R1106.

✓ РВ "Чегорила"; р. Черна до Горно Озирово, с код на водното тяло BG1OG600R1206.

✓ РВ "Пръшковица"; РВ "Гаванищица"; РВ "Садина бара"; РВ "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара, с код на водното тяло BG1OG700R1103.

✓ РВ "Шабовица"; РВ "Бели ефенди"; РВ "Голяма река"; РВ "Къса река", с код на водното тяло BG1OG700R1203.

✓ РВ "Лекия", РВ "Горна лука" - р. Превалска Огоста до вливане в р. Огоста при Белимел, с код на водното тяло BG1OG789R1101.

✓ РВ "Щавляка" и РВ "Козарице"- р. Огоста от извор до Чипровци, с код на водното тяло BG1OG789R1201.

Речните водохващания се оценяват по метода на групирането, както при ПУРБ 2016-2021 г., така и за периода 2019-2020 година. Посочените речни водохващания са предназначени за ПБВ и са категоризирани с категория А2, съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. В ПУРБ 2016 – 2021 г. на основание чл. 119, ал. 2 от Закона изброените по – горе води водните тела са определени и като Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване. За оценката на състоянието на зоните за защита е използван утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите“. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

ПОРЕЧИЯ ЗАПАДНО ОТ РЕКА ОГОСТА

Реките, които са разположени на запад от река Огоста са следните:

✓ Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001;

✓ Река Тополовец - водно тяло BG1WO200R004 и яз. Кулата- водно тяло BG1WO200L1003;

✓ *Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007 и яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006;*

✓ *Река Видбол- водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тяло BG1WO300R1108;*

✓ *Река Арчар- водно тяло BG1WO400R1009;*

✓ *Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011;*

✓ *Река р. Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R1912, както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом";*

✓ *р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло BG1WO600R1014;*

✓ *Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016;*

✓ *Язовир Расово, язовир Рабиша, язовир Ковачица, язовир Христо Смирненски(на река Лом), водни тела съответно BG1WO800L1020, BG1WO300L018, BG1WO800L021, BG1WO600L1014*

Реките, разположени на запад от река Огоста, в голямата си част са от тип R8. Реките не са с голям водосбор и са незначително натоварени, както се има предвид липсата на големи промишлени производства и малкият брой население в тази част на страната.

Особено място при анализа трябва да отделим на река Тимок. Този участък от реката, който е на устието на река Дунав и който е граничен с Р Сърбия, е характерен с висока замърсеност с метали. Източникът на замърсяване е извън пределите на Р България.

✓ *Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001*

В оценявания период водното тяло се мониторира в пункта *р. Тимок при гр. Брегово* с код BG1WO00014MS140. Провежда се мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и голям брой приоритетни вещества.

Оценката по физикохимичните показатели показва добро състояние на водите.

Изчислените средногодишни концентрации по показатели БПК5, азот амониев, азот нитратен и общ азот се оценяват на добро състояние, въпреки констатираните еднократни превишения за азот амониев и общ азот през годините на оценявания период. На отлично състояние отговарят изчислените СГС на концентрации по физикохимични показатели: разтворен кислород, активна реакция рН, електропроводимост, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на получените резултати от изследване на специфични замърсители в пункта се наблюдава:

За показател желязо-разтворено са отчетени резултати над СГС-СКОС за добро състояние, но изчислената СГС на концентрацията в оценявания период запазва доброто състояние по показателя. Измерени са високи концентрации на метала манган (Mn). В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция, но изчислената средногодишна

концентрация остава над определената СГС-СКОС за добро състояние. Високи концентрации в оценявания период са измерени и при показател мед (Cu). Наблюдава се низходяща тенденция в отчетените стойности, но средногодишните стойности остават над СГС-СКОС. За показател цинк (Zn) също са измерени високи концентрации при пробонабирания и изпитване на водните проби. В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция за наличието му в повърхностните води. Изчислената СГС на концентрация е над СГС-СКОС за добро състояние. За показател алуминий (Al) във водното тяло също са измерени високи концентрации. Средната стойност за периода превишава СГС-СКОС. За металите: Манган, Мед, Цинк и Алюминий са определени фонові концентрации за водното тяло. След прилагане на *„Методология за начина на ползване на определените фонові концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“*, изчислените средногодишни концентрации превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физикохимични и специфични замърсители определя водното тяло в умерено състояние.

През периода 2019-2020 г. са анализирани и оценени показателите макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според БЕК макрозообентос състоянието е оценено като лошо, според БЕК макрофити – добро, а според БЕК фитобентос – умерено. В такива случаи се използва подхода „one out-all out“ и състоянието на водното тяло се оценява като лошо. Това показва известно подобряване състоянието на тялото в сравнение с резултатите от предходни изследвания.

Направената оценка на химичното състояние показва:

Отчитат се измерени високи концентрации по показатели кадмий и никел. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации на металите превишават СГС-СКОС за повърхностни води. Химичното състояние се оценява като **не достигащо добро/ лошо** състояние, поради измерени високи стойности на тежките метали кадмий (Cd) и никел (Ni).

✓ ***Река Тополовец - водно тяло BG1WO200R004.***

През оценявания период е анализиран мониторингов пункт с код BG1WO00211MS120 с име *р. Тополовец преди вливане в р. Дунав, при гр. Видин*.

Анализът на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. При обработка на данните и изчисляване на СГС на концентрациите, е видно че на СКОС за умерено състояние отговарят следните показатели:

- БПК₅, където се наблюдават превишения на нормите за добро състояние в края на 2019г., в средата на 2020г. и началото на 2021г.;
- Електропроводимост, превишения в измерени концентрации са установени двукратно през 2019 и 2020г. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации, средногодишната стойност превишава нормите за добро състояние.
- В умерено състояние се оценява и водното тяло по показател азот нитратен и общ азот.

Водното тяло е в отлично състояние по показатели: разтворен кислород, активна реакция рН, азот амониев, азот титритен, общ азот и ортофосфати като фосфор.

Направена е оценка на специфичните замърсители.

За периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий, СГС не превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2017 г., когато състоянието на водното тяло е било оценено като умерено.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **яз. Кула- водно тяло BG1WO200L1003.**

Водното тяло е планирано за анализ в периода в пункт *яз. Кула - на стената* с код BG1WO29791MS011.

В оценявания период при анализа на физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*.

Изчислените средногодишни концентрации при показатели БПК₅, азот нитратен и общ азот показват превишения на нормите за добро състояние на повърхностните води. В началото на 2019 г се наблюдават измерени най - високи стойности при показатели, азот нитратен и общ азот. СГС на концентрациите за показатели: азот амониев, общ фосфор и ортофосфати са в границите на добро състояние на повърхностните води

При анализа на специфичните замърсители може да се отбележи, че при показател манган е измерена еднократна стойност превишаваща СКОС за добро състояние, но изчислената СГС не превишава СГС-СКОС по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични показатели и специфични замърсители отговаря на умерено състояние на водите.

През 2019 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в *яз. Кула*. Язовира е оценен в добър екологичен потенциал, което потвърждава резултатите получени при предходни изследвания.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетните вещества химичното състояние на водното се определя като добро.

✓ **Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007**

Водното тяло е планирано за анализ в периода в пункт *р. Войнишка - с.Търняне* с код *BG1WO00321MS100*.

При направената оценка на данните по физикохимичните показатели за качество се установява, че водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние.

Показатели, които превишават нормите за добро състояние по Наредба Н-4 са:

- БПК₅ – при който в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в измерените концентрации;
- Общ азот, при който в оценявания период измерените концентрации са над нормите за добро състояние. Средногодишната стойност по показателя отговаря на нормите за умерено състояние.

На добро състояние се оценяват водите на реката по показател азот нитратен, с което е подобрило състоянието си в сравнение с предходен оценяван период, когато е отчетено умерено състояние за показателя.

В пункта при с. Търняне средногодишните концентрации по показателите разтворен кислород, електропроводимост, активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен, общ азот и ортофосфати отговарят на изискванията за отлично състояние на водното тяло.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показателя алуминий. В началото на 2021 г. са измерени високи стойности над изискванията да добро състояние. Изчислената СГС на показателя алуминий във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий.

Водното тяло се оценява в умерено състояние по физикохимични показатели и специфични замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006.*

В оценявания период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества

След анализ на данните се установява, че по физикохимични показатели за качество водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

При оценка на отделните физикохимични елементи за качество се установява, че по показатели: БПК₅, общ азот и общ фосфор водното тяло отговаря на умерено състояние на водите. В началото на 2021 г. са измерени еднократно високи стойности по показател общ фосфор, както и двукратно през 2020 г., с което водното тяло от добро състояние по

показателя преминава в умерено. Изчислените средногодишни концентрации по показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и ортофосфати отговарят на нормите за добро състояние на повърхностните води.

От анализа на специфичните замърсители е видно, че измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние показват показатели манган и алуминий. Изчислените средногодишни стойности /СГС/ на показателите във водното тяло надвишават изискванията на СКОС за добро състояние.

След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показатели Манган и Алуминий, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

За последно яз. Полетковци е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Река Видбол- водно тяло BG1WO300R1008.**

В оценявания период водното тяло е наблюдавано в пункт с име *р. Видбол, след гр. Дунавци, преди вливане в р. Дунав* и код BG1WO00341MS090.

От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество е видно, че водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4. СГС на концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели азот нитратен и общ азот. На добро се оценява състоянието на водите по показател БПК5. Съгласно нормите на Наредба Н-4 отлично е състоянието на водното тяло по физикохимични показатели: активна реакция рН, разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява като добро. При предходни изследвания тялото е бил в отлично състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Река Арчар- водно тяло BG1WO400R1009.**

През периода водното тяло е наблюдавано в мониторингов пункт BG1WO00413MS070 с име *р. Арчар, при с. Арчар*.

Анализът на физикохимичните елементи за качество водното тяло, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. През оценявания период в пункта показателите БПК₅, азот амониев, азот нитратен и общ азот показват измерени средногодишни концентрации за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Оценката на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е се оценява като добро.

✓ ***Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011.***

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO00521MS060 с име р. Скомля след с. Септемврийци

След анализа на физикохимичните елементи за качество, за водното водното тяло може да се отбележи, че:

Средногодишните концентрации по анализираните показатели азот нитритен, активна реакция рН, разтворен кислород, общ азот и ортофосфати отговарят на нормите за отлично състояние по Наредба Н-4. На изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н-4 се оценяват показатели азот амониев, азот нитратен, общ азот и БПК₅. като изчислените средногодишни концентрация на показателите отговарят на добро състояние.

Водното тяло се оценява в умерено състояние, предвид оценката на изчислената средногодишна концентрация на показател електропроводимост, който отговаря за изискванията на умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават превишения на СКОС по показател алуминий в повърхностните води. Изчислената средногодишна концентрация превишава нормите на СГС-СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонові концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители за водното тяло е умерено състояние.

Към настоящия момент за водното тяло не са натрупани данни по биологични елементи за качество. Пунктът е планиран в мрежата за мониторинг на повърхностни води, но при посещение на място е установено, че не е подходящ за вземане на проби.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Река р. Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R191, както и РВ

"Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"

✓ р. Лом от вливане на р. Нечинска бара до устие водно тяло с код BG1WO600R015

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO00061MS030 с име *р. Лом преди гр. Лом*.

От направения анализ на физикохимичните показатели, водите на водното тяло отговарят на изискванията за добро състояние спрямо *Наредба Н-4*. На добро състояние се оценяват показателите БПК5, общ азот и азот нитратен, при който се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации. Всички останали оценявани физикохимични показатели показват отлично състояние на повърхностните води, съгласно нормите на *Наредба Н-4*.

Анализът на специфичните замърсители показва, че няма показатели СГС на концентрациите, на които да превишават СГС-СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители за водното тяло е добро състояние.

Пунктът, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, с изключение на показател **Хлоралкани С 10-13.**, за който двукратно са измерени високи концентрации над СГС-СКОС и над МДК-СКОС. Може да се счита, че констатираните високи концентрации по показателя се дължат на инцидентно замърсяване, предвид факта че при следващите изпитвания на водата в пункта не се установяват и измерените концентрации са под ГО на метода. **Химичното състояние на тялото може да се оцени като добро.**

✓ р. Лом от вливане на р. Стакевска до вливане на р. Нечинска бара, водно тяло с код BG1WO600R1013.

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO01631MS100 с име *р. Лом след с. Крива Бара*.

От направения анализ на физикохимичните показатели водите на водното тяло отговарят на изискванията за добро състояние спрямо *Наредба Н-4*. С изключение на показателите БПК5 и общ азот, при които се наблюдава низходяща тенденция в измерените резултати и средногодишните концентрации и отговарят на изискванията за добро състояние, резултатите по останалите физикохимични показатели показват отлично състояние на водното тяло.

От анализа на специфичните замърсители няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. При показател алуминий е измерена еднократно висока концентрация в средата на 2018г. Изчислената средногодишна стойност не надвишава СГС-СКОС за показателя по Наредба Н-4.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за добро състояние на водите във водното тяло.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества, изчислените средногодишни концентрации не отчитат стойности над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Лом от вливане на р. Краставичка при Горни Лом до вливането на р. Стакевска водно тяло с код BG1WO600R1112.*

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO00659MS050 с име *р. Лом при с. Горни Лом*.

От направената оценка на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, спрямо Наредба Н-4.

Въз основа на изчислените средногодишни концентрации в диапазона на добро състояние попадат показателите БПК₅, азот амониев, азот нитратен, общ азот и общ фосфор. Не се установяват превишения на нормите за добро състояние на водите.

От анализа на специфичните замърсители няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за добро състояние на водите във водното тяло.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

р. Лом при село Сталийска Махала

✓ *р. Лом от РВ "р. Горни Лом" до вливане на р. Краставичка при Горни Лом, водно тяло с код BG1WO600R1612.*

През периода 2019 – 2020 година не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и биологични елементи за качество, както и за анализ на приоритетни вещества. Оценката на водното тяло е изготвена въз основа „Подход за групиране на повърхностните водни тела при оценка на риска и оценка на състоянието“. Тялото е групирано с водно тяло BG1IS500R1130.

✓ *р. Краставичка от РВ "Голяма река" до вливане в р. Лом при Горни Лом, водно тяло с код BG1WO600R1712.*

В оценявания период водното тяло е планирано за мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт р. Краставичка над с. Горни Лом с код BG1WO00659MS059.

При анализа на получените резултати от изпитване на физикохимичните елементи за качество се установява, че отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*.

Превишения над нормите за добро състояние се наблюдават при показател БПК₅. Средногодишната концентрация по показателя отговаря за умерено състояние. Изчислената СГС на концентрациите по показатели общ фосфор и ортофосфати също отговарят на умерено състояние на водите, като в края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации. На добро състояние на водите се оценяват показатели азот нитратен и общ азот.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Изчислената СГС на концентрацията за специфичния замърсител показва превишения на СГС-СКОС по *Наредба Н-4*.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Чупренска от РВ "Голяма река" до вливане в р. Стакевска, водно тяло с код BG1WO600R1812.*

Оценката на водното тяло по физикохимични показатели и специфични замърсители се изготвя въз основа „Подход за групиране на повърхностните водни тела при оценка на риска и оценка на състоянието“. С цел оптимизиране програмите за мониторинг в ПУРБ 2016 – 2021 г. за Дунавски район е заложено за целите на оценката на състоянието на база посочения подход, водното тялото да бъде групирано с водно тяло с код BG1WO600R1712 р. Краставичка от РВ "Голяма река" до вливане в р. Лом при Горни Лом.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Състоянието на водното тяло отговаря на изискванията на отлично състояние.

✓ *Водно тяло с код BG1WO600R1912 р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом.*

Водното тяло се наблюдава в пункт р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом с код BG1WO01641MS1080.

В периода 2019–2020 г. водното тяло не планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. В предходен период тялото е оценено, както следва:

От оценката по физикохимични елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо нормите в Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло с код BG1WO600R1014.*

В периода 2019–2020 г. водното тяло не планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. В предходен период тялото е оценено както следва:

Анализът на физикохимичните елементи за качество на водите на реката отговарят на изискванията за добро и отлично състояние, с изключение на показател БПК₅, който отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители СГС на концентрациите не показват високи стойности над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

От биологичните елементи за качество през анализирания период са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни, водното тяло отговаря на критериите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016 с географско описание р. Цибрица от извор до устие, вкл. приток - р. Цибър

От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество при мониторингов пункт BG1WO00811MS010, р. Цибрица при с. Долни Цибър водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние. Анализът показва:

Превишения над нормите за добро състояние се установяват по показател БПК₅, като се наблюдава възходяща тенденция на отчетените стойности по показателя. Превишения на нормите за добро състояние се наблюдава и при показател азот нитратен. Най – висока стойност е отчетена за показателя в началото на 2019 г., след което до края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в получените резултати. Средногодишната стойност по показателя отговаря на умерено състояние на повърхостните води. При направената оценка се установява, че СГС на концентрация по показател азот нитритен превишава нормите за добро състояние. Най-високата стойност е измерена в началото на 2021 г. На умерено състояние се оценява и показателя общ азот. По останалите анализирани физикохимични показатели водното тяло отговаря на нормите за отлично състояние по Наредба Н-4.

От анализа на специфичните замърсители може да се обобщи:

Констатиран са наднормени концентрации по показател желязо-разтворено, но изчислената СГС не превишава СГС-СКОС. Двукратно са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние показва показателя алуминий. Изчислената средногодишната стойност/СГС/ на показателя алуминий във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва подобряване на състоянието.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ Язовир Расово- водно тяло BG1WO800L1020.

В оценявания периода водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1WO00814MS071 и географско описание „яз. Расово - на стената“.

От направената оценка за състоянието на водното тяло се установява:

При анализ на данните по физикохимичните показатели за качество водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

Превишения на нормите за добро състояние по Наредба Н-4, на база изчислени средногодишни концентрации се отчитат при показателите:

- БПК5 – в годините на оценявания период многократно са измерени концентрации над нормите за добро състояние;
- Електропроводимост – превишения се наблюдават през годините на оценявания период. Най-висока концентрация е измерена през м.Януари на 2021 г., след което тенденцията е за намаляване на концентрациите във водите на язовира.
- При показател общ фосфор най-висока измерена концентрация във взета проба от яз. Расово -1 е отчетена в началото на 2021г. показвайки възходяща тенденция на отчетените стойности в края на оценявания период.
- Превишения на нормите за добро състояние се отчита и за физикохимичните показатели: азот нитратен, азот нитритен и общ азот.

На добро състояние се оценяват повърхностните води по показатели азот амониен и ортофосфати.

От анализа на специфичните замърсители е видно, че са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показателите желязо и алуминий. Изчислената СГС на концентрацията на показател желязо не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние, при констатиран едненични превишения на стандарта за качество. За специфичния замърсител алуминий са отчетени превишения еднократно през 2020 г. Най висока концентрация е измерена в проба повърхностна вода през м.Януари 2021 г., като последващото изпитване на проба повърхностна вода от яз. Расово – 1 показва низходяща тенденция на получените резултати. Изчислената средногодишната стойност/СГС/ на показателя алуминий във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

Язовир Расово е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира се намира в лош екологичен потенциал. Установени са и цъфтежи на потенциално токсични Цианобактерии.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ **яз. Рабиша - водно тяло BG1WO300L018.**

Водното тяло не е планирано за мониторинг в периода. В предходен период анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*, с изключение на показател БПК5, който отговаря за изискванията на умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Язовир Рабиша е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира индикира максимален екологичен потенциал. В сравнение с данни от предходни изследвания се наблюдава подобряване в стойностите на метриците на фитопланктона.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Язовир Ковачица - водно тяло BG1WO800L021.**

В оценявания период водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1WO00812MS061 и географско описание „яз. Ковачица - на стената“.

От изготвеният анализ на получените резултати от изпитване водното тяло е оценено, както следва:

От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4, с изключение на показатели електропроводимост и БПК5, които отговарят на изискванията за умерено състояние.

И при двата показателя се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации в края на оценявания период.

От направения анализ на изследваните специфични замърсители може да се обобщи: не се установяват наднормени СГС на концентрациите за анализирания специфични замърсители. Изчислената средногодишната стойност/СГС/ на показателя желязо не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние, при констатирани еденични превишения на стандарта за качество.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

През 2019 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Ковачица. Язовира е оценен в добър екологичен потенциал, което показва леко влошаване на потенциала, тъй като при предходното изследване, яз. Ковачица е бил оценен с максимален потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ **Язовир Христо Смирненски- водно тяло BG1WO600L1014**

В периода 2020–2021 година водното тяло не планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. В предходен период тялото е оценено както следва:

Анализът на данните по физикохимичните показатели за качество показват, че водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

Над нормите за добро състояние по Наредба Н-4 са измерени стойности по показателя БПК5. Средногодишните стойности отговарят на умерено състояние на водите. Изчислените средногодишни концентрации в оценявания период по показатели общ азот, общ фосфор и ортофосфати отговарят на изискванията за добро състояние на повърхностните води в язовира.

От анализа на специфичните замърсители може да се обобщи:

Констатиран са еднократни измерени високи стойности на концентрацията при показател манган. За водното тяло е определена фоновая концентрация за показателя. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. По показател алуминий е констатирана еднократно измерена концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна стойност не превишава СГС-СКОС по Наредба Н-4..

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

Язовир Христо Смирненски е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира се намира в умерен екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, респективно химичното състояние на тялото е добро.

Речни водохващания, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/.

№	Поречие	Код на повърхностно водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Реки западно от Огоста	BG1WO300R1108	РВ "Бяла вода" на р. Видбол
2	Реки западно от Огоста	BG1WO600R1212	РВ "Стакевска река" на р. Стакевска
3	Реки западно от Огоста	BG1WO300R1312	РВ "Голяма река" на р. Чупренска
4	Реки западно от Огоста	BG1WO300R1412	РВ "Голяма река" на р. Краставичка
5	Реки западно от Огоста	BG1WO300R1512	РВ "р. Горни Лом"

Те са разположени в Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за ПБВ.

Посочените речни водохващания са категоризирани с категория А2 съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

ПОРЕЧИЕ ИСКЪР

Водните тела разположени по основното течение на реката са 11 броя.

- ✓ *река Искър на устие преди река Дунав е BG1IS100R1027;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло BG1IS135R1026;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло BG1IS135R1126;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, водно тяло BG1IS135R1226;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло BG1IS135R1426;*
- ✓ *р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло BG1IS135R1726;*
- ✓ *Водно тяло р. Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планища, водно тяло BG1IS700R1006*
- ✓ *р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), водно тяло BG1IS700R1206;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, водно тяло BG1IS789R1104;*
- ✓ *Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG1IS900R1003*

За определяне на екологичното и химично състояние, повърхностните водните тела са наблюдавани в един или повече мониторингови пункта.

- ✓ *р. Искър от вливане на р. Гостиля при Ставерци до устие с код BG1IS100R1027*

Водното тяло е определено като силномодифицирано водно тяло (СМБТ), наблюдавано с два пункта за мониторинг: *р. Искър при с. Гиген с код BG1IS00111MS010 и р.Искър при с.Ореховица с код BG1IS00119MS020*. Пунктът при с. Ореховица е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

След анализ на данните от физикохимичните елементи за качество и сравнителна оценка със СКОС разписани в Наредба Н-4/14.09.2012 г. става ясно, че водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние за показатели: азот-нитратен и общ азот.

От групата на специфични замърсители еднократно е измерена висока концентрация на алуминий в пункт *р. Искър при с.Ореховица*, измерена е концентрация 58,4 µg/l при МДК-СКОС от 15 µg/l. Следва да се отбележи, че средногодишната концентрация (СГС) за показателя отговаря на изискванията за СГС-СКОС.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерен потенциал.

При анализа на приоритетни вещества не се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние и тялото е оценено в добро химичното състояние.

✓ *р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци с код BG1IS135R1026*

Тялото се наблюдава с два пункта за мониторинг: *р. Искър при с. Староселци с код BG1IS00415MS1020* и *р. Искър при с. Староселци, на моста за с.Ставерци с код BG1IS00413MS1130*. През периода 2019-2020 г. е наблюдаван пункт *р. Искър при с. Староселци, на моста за с.Ставерци*, тъй като дава по –пълна представа за състоянието на водното тяло.

Анализът на данните по физикохимичните показатели за качество показват, че водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние по показатели: азот-нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор, общ фосфор и БПК 5.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, респективно химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг с код BG1IS135R1126*

За наблюдение на качествено състояние на водното тяло се използва мониторингов пункт *р. Искър при с. Реселец с код BG1IS00417MS1010*.

При анализа на получените резултати от мониторинга за двугодишния период се наблюдават измерени високи концентрации на азот-нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор, общ фосфор и БПК5. Няма измерени високи стойности над СКОС за добро

състояние на специфични замърсители. Водното тяло запазва умереното си състояние, както е определено и в ПУБР 2016-2021.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, респективно химичното състояние на тялото е добро.

р. Искър

✓ *р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, водно тяло BG1IS135R1226.*

Състоянието на водното тяло се следи с два пункт: *р. Искър преди гр. Роман, моста преди ВЕЦ-а, с код BG1IS00031MS080 и р. Искър при с. Ребърково с код BG1IS00031MS090.*

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Отклонение от СКОС за добро състояние е констатирано при показатели - азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор и те са оценени в умерено състояние. Показателите рН, съдържание на разтворен кислород, БПК₅, азот амониев, азот нитритен отговарят на нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

За оценка на химичното състояние е извършен анализ на изпитваните в периода приоритетни вещества. Констатирано е еднократна измерена висока концентрация на показател флуорантен, която не се потвърждава при последващите измервания. Химичното състояние на водното тялото е постигащо добро.

✓ *р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326.*

В оценявания период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Искър при с. Лъкатник с код BG1IS00433MS1040*.

В резултатите от изпитване по показатели - азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор, се констатира отклонения от СКОС за добро състояние. Измерените стойности за параметрите разтворен кислород и специфична електропроводимост са в нормите за отлично състояние. Получените резултати от изпитване по показатели рН, БПК₅, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Общата оценка по физикохимичните елементи за качество е умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества показва двукратно превишение на СГС-СКОС и МДК-СКОС на показател флуорантен, което не се потвърждава при следващите измервания. След статистическата обработка на данните СГС на концентрацията на флуорантен не превишава СГС-СКОС. Не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние при останалите анализирани приоритетни вещества. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ *р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло BG1IS135R1426.*

Водното тяло се наблюдава в два мониторингови пункта: *р. Искър при гр. Нови Искър с код BG1IS00039MS120* и *р. Искър след ПСОВ Кубратово с код BG1IS00453MS153*. В периода 2019 – 2020 г. са извършени изпитвания и в двата пункта за мониторинг.

Анализът на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Отклонения от СКОС за добро състояние са установени за показатели разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор и общ фосфор. Резултатите от изпитване на показатели - специфична електропроводимост, разтворен кислород, рН и БПК₅ отговарят на нормите за добро и отлично състояние.

От анализа на специфичните замърсители са констатира еднократно превишение на СКОС за показател мед, на СГС на концентрацията на СГС-СКОС. Трайни отклонения от нормите за показател алуминий се отчитат в пункт *р. Искър при гр. Нови Искър*, докато в пункта след ПСОВ Кубратово са регистрирани еднократни превишения на СКОС за алуминий. Водното тяло е с трайни отклонения от СКОС за показател манган.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в

лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател олово. Химичното състояние на тялото е оценено като недостигащо добро състояние.

✓ *р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло BG1IS135R1726*

Състоянието на водното тяло се оценява въз основа данни събрани от пункт за мониторинг *р. Искър след язовир Панчарево, преди вливане на Перловска /мост за с.Чепинци/ с код BG1IS00459MS1270*

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло, отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. В нормите за отлично състояние попадат измерените резултати за показатели специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород. Показатели: рН, БПК₅, азот амониев, азот нитратен, фосфати, са в нормите за добро състояние. Резултати над изискванията на СКОС за добро състояние се констатира при показатели азот нитритен, общ азот, общ фосфор и са прична водното тяло да бъде оценено в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели цинк, алуминий и алуминий разтворен, при прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за лошо състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ *Водно тяло р. Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планища, водно тяло BG1IS700R1006*

Наблюдава се с пункт за мониторинг *р.Искър преди язовир Панчарево, с.Кокаляне с код BG1IS00733MS200*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са измерени при показатели фосфор от ортофосфати и общ фосфор. При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател алуминий, над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишения на анализирания показатели. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), водно тяло BG1IS700R1206.

Водното тяло се мониторира в пункт *р.Искър след яз.Искър мост при с. Долни Пасарел* с код BG1IS04777MS1300

В оценявания период водното тяло не е било планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за отчетния период. Оценката на водното тяло изготвена въз основа на данни от мониторинг от предходни периоди е добро екологично и добро химично състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

✓ р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, водно тяло BG1IS789R1104.

Състоянието на водното тяло се оценява въз основа данни събрани от пункт за мониторинг *р.Искър, преди вливане на р.Палакария, вилна зона Мечката* с код BG1IS00491MS1310.

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за отчетния период.

Оценката на водното тяло, изготвена въз основа на данни от мониторинг от предходни периоди, е умерено екологично и добро химично състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние са констатирани при показатели фосфор от ортофосфати и общ фосфор. Следва да се отбележи, че се наблюдава тенденция към понижаване на измерените концентрации за показателите. Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са установени и в резултатите за показател алуминий.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние на показател олово, но след прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG1IS900R1003**

Наблюдава се в пункт за мониторинг р. Искър, преди вливане на Мус. Бистрица десен приток на р. Искър с код BG1IS00492MS1250.

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н-4. Инцидентни превишения на нормите са установени в измерените концентрации на показатели ортофосфати като фосфор и общ фосфор, но липсва изразена тенденция на замърсяване.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий, мед и цинк. Приложен е МБЛ към изчислените СГС на концентрацията на мед и цинк и след обработката на данните се установява че водата отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в добро състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

ПРИТОЦИ НА Р. ИСКЪР

✓ **Река Гостиля - водно тяло с код BG1IS100R025**

През периода 2020 - 2021 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при мониторингов пункт *р. Гостиля преди вливане Искър*, с код BG1IS00013MS030.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показателите рН, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор, са в нормите за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, БПК₅, концентрация на азот нитратен, общ азот, фосфати, са в нормите за умерено състояние, като концентрацията на фосфати показва известно понижение, но остава по-висока от СКОС за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглежданият период е извършен ХБМ само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни тялото отговаря на изискванията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ ***р. Златна Панега от с. Златна Панега до вливане в р. Искър при Червен бряг, вкл. притоците - Дъбенска, Батулска и Белянска, водно тяло BG1IS100R1024.***

През периода 2019- 2020 г. е анализиран пункт с код BG1IS00016MS040 и име *р. Златна Панега преди вливането и в река Искър, при гр. Червен бряг.*

От анализа по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Не са констатирани превишения на показателите за добро състояние. Измерените стойности на показатели съдържание на кислород, БПК, електропроводимост, азот нитритен, фосфати, общ фосфор са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, азот амониев, азот нитратен, общ азот съответстват на нормите за добро състояние.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Резултатите от анализа на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ ***р. Златна Панега - от извор до с. Златна Панега с код BG1IS100R1124***

Водното тяло се наблюдава посредством мониторинговият пункт *р. Златна Панега при карстов извор*, с код BG1IS00416MS049, който е референтен пункт за водни тела тип R15 - Карстови извори.

След анализ на данните по физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители може да се заключи, че водите отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4.

За периода 2019-2020 г. е проведен е хидробиологичен мониторинг и са анализирани са БЕК макрозообентос и фитобентос, според които се отчита добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро състояние.

✓ ***р. Водно тяло р. Малък Искър от вливане на р. Бебреш при Своде до устие при Роман, вкл. притока р. Батулска, без зона питейни РВ "Говежди дол", Своде с код BG1IS200R1023.***

Водното тяло попада в териториите на две области - София и Враца. Наблюдава се с пункт за мониторинг *р. Малък Искър при гр. Роман с код BG1IS00021MS050*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите на реката по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показателите специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Измерените концентрации на показатели рН, БПК₅, азот амониев, азот нитритен, са в нормите за добро състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние са установени при показатели азот нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни от тези БЕК, водното тяло отговаря на изискванията за лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

В резултатите от изпитаните приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като постигащо добро.

✓ *р. Малък Искър от вливане на приток при Калугерово до вливане на р. Бебреш при Своде, водно тяло с код BG1IS200R1033.*

Наблюдавано с пункт *р. Малък Искър при с. Своде, след вливане на р. Бебреш с код BG1IS00021MS060*

Анализът на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г.. Показателите специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. В обсега на СКОС за добро състояние попадат резултатите на показатели - рН, БПК₅, азот амониев, азот нитритен, фосфати, общ фосфор. Наблюдават се високи концентрации на показатели азот нитратен и общ азот, които отговарят на нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирана еднократно измерена висока концентрация за показател алуминий, но СГС на концентрацията не превишава определената норма. Не са констатирани превишения по други специфични замърсители.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Малък Искър от вливане на приток при с. Малък Искър до вливане на приток при Калугерово, водно тяло с код BG1IS200R1043.*

Наблюдава се с пункт *р. Малък Искър при с.Калугерово с код BG1IS00425MS1140.*

От извършения анализ на резултатите от мониторинга през 2019-2020 г. може да се заключи, че отклонение от изискванията за добро състояние се наблюдава само по показателите азот нитратен и общ азот.

СГС на концентрацията на специфичния замърсител алуминий превишава нормата за показателя. Не са констатирани превишения по други специфични замърсители.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Концентрации над изискванията на СКОС за добро химично състояние са измерени при показател олово, но след прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово в пункта отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Малък Искър от вливане на р. Суха при Етрополе до вливане на приток при с. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1243.*

Наблюдавано с пункт *р. Малък Искър при с. Лъга с код BG1IS00025MS070.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показатели специфична електропроводимост и разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Високи концентрации, над изискванията за добро състояние се наблюдават при показатели: БПК₅, концентрация на азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфати, общ фосфор. От групата на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган и алуминий.

През разглежданият период е извършен ХБМ само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни тялото отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При направения мониторинг на приоритетните вещества в периода са измервани високи концентрации на никел и кадмий. Химичното състояние на водно тялото BG1IS200R1243 се запазва непостигащо добро.

✓ *р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр зони питейни обхващащи речни водохващания: Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин, водно тяло с код BG1IS200R1443,*

Водното тяло се наблюдава с пункт *р.Малък Искър, преди вливане на р. Суха с код BG1IS00429MS1190.*

От резултатите от преведеният мониторинг в последните две години се вижда, че тялото си запазва оценката умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество. Наблюдава се подобряване на състоянието по показатели разтворен кислород и

фосфор от ортофосфати, които за периода отговарят на нормите за отлично състояние. В нормите за добро състояние са СГС на концентрациите на показатели: рН, концентрация на азот амониев, азот нитритен и общ фосфор. Оценката от умерено състояние се дължи на измрените стойности на показатели: специфична електропроводимост, БПК₅, азот нитратен и общ азот.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган, мед, алуминий.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в много лошо състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията за добро състояние на показатели никел и олово. Водното тяло е непостигащо добро състояние.

✓ *р. Суха от извор до вливане в р. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1343.*

За оценка на водното тяло се използват мониторинговите данни събрани от пункт *р. Суха, след с. Бойковец /преди моста след селото/, с код BG1IS00426MS1300.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

Анализа на приоритетните вещества показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро химично състояние..

✓ *р. Бебреш от вливане на приток при Новачене, до вливане в р. Малък Искър при Своге, водно тяло с код BG1IS200R1022.*

В оценявания период водното тяло е наблюдавано в пункт *р.Бебреш, след с.Боженица с код BG1IS04221MS1090*

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показатели специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Резултатите за рН и БПК₅, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели: азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор, които отговарят на нормите за умерено състояние. От групата на специфичните

замърсители еднократно са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели алуминий.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни от тези БЕК, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Няма измерени високи концентрации над стойностите на СКОС за добро химично състояние в периода на оценка.

✓ *р. Бебреш от вливане на приток при Врачеш до вливане на приток при Новачене, водно тяло с код BG1IS200R1342*

Водното тяло се оценява на база данните от мониторингов пункт *р. Бебреш в с. Скравена (след ниския мост) с код BG1IS04229MS1290.*

Анализът на резултатите от проведения мониторинг в периода 2019-2020 г. на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители, показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на нормата за добро състояние на показател олово. При прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово в пункта отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *Водно тяло приток на р. Бебреш от Ботевград до Скравена, с код BG1IS200R1542*

За оценка състоянието на водното тяло се използват мониторинговите данни от пункт *р. Калница, приток на р. Бебреш, след с. Трудовец, преди вливане в р. Бебреш с код BG1IS04226MS1220.*

В резултатите от мониторинг се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние, на биогените вещества. Наблюдават се високи стойности на анализирания метали желязо, алуминий и манган (Fe, Al, Mn), които са от групата на специфичните замърсители. На основание на тези резултати екологичното състояние на водното тяло се оценява като умерено.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в лошо състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетните вещества показва, че химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" – Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград, с код BG1IS200R1642.**

Водното тяло се наблюдава с мониторингов пункт *приток на р. Бебреш, след гр. Ботевград, след моста за с.Скравена* с код BG1IS04226MS1210. Тялото е определено като СМВТ.

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и алуминий.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерен потенциал според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Бистрица", водно тяло с код BG1IS200R1742.**

Наблюдава се с пункт *приток на р. Бебреш, до с. Скравена* с код BG1IS04226MS1310

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните елементи за качество следва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Отклонения от СКОС за добро състояние е констатирано в измерените резултати на показатели азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфати и общ фосфор.

При анализа на данните от изпитване на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател манган. През 2020 г. еднократно е измерена висока концентрация на алуминий, която не се потвърждава при следващото измерване.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в лошо състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на СГС-СКОС за добро състояние на показател олово. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ р. Милковица с код BG1IS200R1142.**

В оценявания период водното тяло е наблюдавано в пункт *р.Рударка 2-ри мост от с. Скравена за с.Новачене с код BG1IS04222MS1150*

Резултатите от мониторинг за периода 2019 – 2020 г. показват, че по физикохимични елементи за качество водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. В нормите за отлично състояние попадат резултатите за специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород. Показателите рН, БПК₅, азот амониев и азот нитритен отговарят на нормите за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели азот нитратен, общ азот, фосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Изключение прави измерените резултати за показател алуминий, за който през 2020 г. е измерена еднократна висока концентрация.

През разглеждания период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни от тези БЕК, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрациите им над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено, като добро.

✓ Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Заноза"; РВ "Репец"; РВ "Помашкото", водно тяло с код BG1IS200R1242.

Водното тяло се наблюдава посредством мониторингов пункт *Ляв приток на р. Бебреш след с. Литаково след моста за с. Гурково с код BG1IS04224MS1280*.

Анализът на резултатите от изпитване на водите по всички физикохимичните показатели показва че водно тяло отговаря на изискванията за добро състояние, с изключение на показател ортофосфати като фосфор. При специфичните замърсители се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий. Общото състояние на водното тяло по физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители се оценява, като умерено.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показател олово над изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ р. Габровница от извор до вливане в р. Искър при Габровница, водно тяло с код BG1IS300R019.

За оценка състоянието на водното тяло се използват данните от мониторинг събрани от пункт *р.Габровница, преди устие с код BG1IS00432MS1060*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло, отговаря на изискванията за умерено състояние, с отклонения от СКОС за добро състояние по показател ортофосфати като фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията за добро състояние на показател олово. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Батулийска от извор до вливане в р. Искър при Реброво, вкл. притоците - Огойска и Елешница, с код BG1IS300R1017.*

Наблюдава се с два пункта за мониторинг *р. Батулийска преди вливане в Искър при с.Батулия с код BG1IS00381MS110 и Мониторингов пункт р. Батулийска преди с.Ябланица с код BG1IS04389MS119*.

Водното тяло на р. Батулийска запазва добро състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество. При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий. Общата оценка на екологичното състояние определена въз основа анализа на физикохимичните елементи за качеството и специфичните замърсители е умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Искрецка от извор до вливане в р. Искър при Своге, с код BG1IS300R1018.*

Водното тяло се мониторира в пункт *р. Искрецка преди вливане в Искър-гр.Своге с код BG1IS00036MS100*.

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, с констатирани отклонения от СКОС за добро състояние по показатели азот нитратен, общ азот, фосфати и общ фосфор. При анализа на специфичните замърсители не се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено

състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията за добро състояние на показател олово. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска с код BG1IS400R012.*

Водното тяло се оценява въз основа събраните данни от мониторингов пункт *р. Блато преди вливане в Искър с код BG1IS00041MS130.*

От анализа на данните от мониторинг на физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. В нормите за добро състояние са получените резултати по показатели специфична електропроводимост, рН, концентрация на разтворен кислород. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатира в измерените резултати за показатели: БПК₅, концентрация на азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфати и общ фосфор, които се оценяват в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател манган над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в лошо състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Банкенска от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър с код BG1IS500R011*

Тялото се наблюдава с пункт *р.Какач/Банкенска/на устие,преди вливане в р.Искър с код BG1IS00052MS140*

По физикохимични елементи за качество водното тяло е оценено в умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени при показатели: БПК₅, разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ азот, фосфати и общ фосфор. При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател манган над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в много лошо състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *река Стари Искър от вливане на р. Елешница при Елин Пелин до вливане в р. Искър при Световрачене, с код BG1IS600R1016.*

Водното тяло се наблюдава с три пункта за мониторинг, както следва:

- *Мониторингов пункт р. Лесновска преди вливане в река Искър с код BG1IS00061MS150;*
- *Мониторингов пункт р. Лесновска при Д.Богров с код BG1IS00061MS160;*
- *Мониторингов пункт р.Кремиковска, след жк Кремиковци с код BG1IS00461MS1350.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показатели специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за добро и отлично състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени за показатели рН, БПК₅, концентрация на азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфати и общ фосфор и са оценени в умерено състояние.

Констатираните в предходите години отклонения от СКОС за показатели манган и уран се наблюдават и в резултати от мониторинг проведен през 2019 и 2020 г. На база получените резултати може да се заключи, че състоянието е умерено.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко подобряване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показатели олово и флуорантен над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е непостигащо добро състояние.

✓ *р. Стари Искър след язовир Огняново до вливане на р. Макоцевска при Лесново, водно тяло BG1IS600R1015*

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. Анализът на данните по физикохимичните показатели от предходните години показват че водното тяло е

в добро състояние спрямо Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Анализ на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

През разглеждания период е извършен ХБМ само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни тялото отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

✓ *Водно тяло р. Макоцевска от РВ "Стръгленска" до вливане в р. Стари Искър, с код BG1IS600R1215.*

За оценка на състоянието се използва мониторингов пункт *р.Макоцевска, преди вливане в р.Лесновска/Стари Искър/, мост в с. Долна Малина с код BG1IS04641MS1240.*

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. Анализът на резултатите от предходните периоди показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. с констатирани отклонения по физикохимични показатели. При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрации на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

✓ *Водно тяло Стари Искър, с код BG1IS600R1416.*

Водното тяло се наблюдавано с пункт *р. Лесновска след вливане на р. Макоцевска с код BG1IS00063MS180.*

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. От анализа на данните от предходни периоди по физикохимичните показатели за качество водното тяло е оценено в умерен потенциал спрямо Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Анализ на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като лошо.

✓ *р. Елешница от Потоп до Елин Пелин, с код BG1IS600R1516*

Водното тяло се мониторира в пункт *р.Елешница при ХМС 18050 с код BG1IS00462MS1080*.

От анализа на данните от мониторинг по физикохимичните показатели за качество водното тяло е оценено в добро състояние, съгласно Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на алуминий над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показател олово над изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Елешница от извор до Потоп, с код BG1IS600R1616.*

За оценка на състоянието се използват данните от мониторингов пункт *р.Елешница на моста на строя път преди село Потоп с код BG1IS00462MS1290*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК₅, общ азот, фосфати и общ фосфор са в нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние..

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състоянието на водното тяло е оценено като добро.

✓ *приток на р. Малък Искър след РВ "Старата река 1 и 2"; Правец водно тяло с код BG1IS200R1143.*

Наблюдава се с пункт за мониторинг *р.Правешка Лъкавица, на мост след с. Правешка Лъкавица с код BG1IS00424MS1320*.

Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се отчита при показатели общ азот, фосфати и общ фосфор. В диапазона на нормите за добро състояние попадат показатели: азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, рН и БПК5. В отлично състояние се оценяват показателите специфична електропроводимост и разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители се установява превишение на СГС на концентрацията на показател алуминий спрямо СГС-СКОС. Важно е да се отбележи, че високата средна концентрация се дължи на еднократно измерена много висока стойност на показателя, всички останали резултати от изпитване в двугодишния период отговарят на нормата. Не са констатирани отклонения от СКОС при други елементи и вещества от групата на специфичните замърсители.

През разглежданият период е извършен ХБМ само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни тялото отговаря на изискванията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко подобряване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е оценено като добро.

✓ *Водно тяло р. Витошка Бистрица от Бистрица до вливане в язовир Панчарево, без зона питейни РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска" с код BG1IS700R1007*

Наблюдавано с пункт р. Витошка Бистрица след с.Панчарево с код BG1IS00472MS1260

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние спрямо Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители се констатира превишения на СКОС за добро състояние на показател алуминий.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Шипочница от извор до Ново село при границата на СОЗ на язовир Искър", водно тяло BG1IS700R1031*

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт р. Шипочница преди вливане в язовир Искър с код BG1IS00078MS210

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро екологично и добро химично състояние. На база данните от проведения мониторинг в периода 2019-2020 г., може да се заключи, че водното тяло запазва доброто си екологично и добро химично състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

✓ *р. Палакария от извор до вливане в р. Искър, водно тяло BG1IS789R1004*

Мониторинг на водното тяло се извършва в пункт *р.Палакария преди устие с код BG1IS00008MS230.*

Резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните елементи за качество, показва че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Наблюдава се подобряване на състоянието на тялото, като измерените концентрации на показатели: специфична електропроводимост, рН, БПК5, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот отговарят на нормите за добро и отлично състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатира при показатели фосфор от ортофосфати и общ фосфор, но следва да се отбележи че и при тях се наблюдава тенденция към намаляване на измерените концентрации и подобряване на състоянието. От групата на специфичните замърсители концентрации над СКОС за добро състояние са констатирани при показатели желязо и алуминий.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества е установено превишение на концентрацията на показател олово над изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Черни Искър без зона питейни РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" до вливане на р. Бели Искър; вкл. приток - р. Лъкатица, водно тяло BG1IS900R1503*

Водното тяло се наблюдава посредством мониторингов пункт *р. Черни Искър преди с. Говедарци с код BG1IS00099MS260.*

Анализът на резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните показатели и специфични замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в добро

състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ *р. Владайска от Владая до вливане в р. Искър, включително притоците-Перловска, Суходолска и Слатинска, водно тяло BG1IS500R1010, СМБТ.*

За оценка на състоянието на водното тяло се използват данните от мониторингов пункт *р.Владайска при Кубратово с код BG1IS00541MS190*

Анализът на физикохимични показатели за качество, водите във водното тяло отговаря на изискванията за умерено. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при всички биогенни показатели. При преглед на резултатите от анализа на специфичните замърсители е видно, че за металите – алуминий, манган и желязо са измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние. Въз основа на тези резултати може да се заключи, че по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водите на р. Владайска от Владая до вливането и в р. Искър са в умерено състояние.

Към настоящия момент за водното тяло не са натрупани данни по биологични елементи за качество. Пунктът е планиран в мрежата за мониторинг на повърхностни води, но при посещение на място е установено, че не е подходящ за вземане на проби.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Язовири в поречието на река Искър

В поречието на река Искър са разположени водосборите на следните язовири:

- яз. Искър, яз. Бели Искър, яз. Кокаляне и яз. Бебреш, водите на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/. Язовирите, които се ползват за ПБВ се анализират всяка година по изискванията на *Наредба №12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните оводи, предназначени за питейно – битово водоснабдяване (Наредба №12/18.06.2002 г.)*, на база на което се категоризират в съответна категория А1, А2 и А3.
- яз. Огняново и яз. Панчарево.

✓ *Язовир Огняново, водно тяло с код BG1IS600L1014, СМБТ*

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества през отчетния период. На база данните от предходните години язовира е оценен в добро екологично и добро химично състояние.

Язовир Огняново е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през изследвания период. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира индикира добър екологичен потенциал.

✓ ***Язовир Панчарево, водно тяло с код BG1IS500L1008, СМБТ***

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло на язовир Панчарево е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние. Анализът на проведения мониторинг показва, че водите на язовир Панчарево запазват оценката си по отношение на физикохимичните елементи за качество, а именно умерен екологичен потенциал. Химичното състояние е добро, т.е. запазва се оценката от ПУРБ 2016-2021 г.

За последно яз. Панчарево е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

Речни водохващания /РВ/ в поречието на река Искър, предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/.

Във водосбора на река Искър, най-големия водосбор на територията на Дунавски РБУ са обособени 36 самостоятелни водни тела в зони за защита на води /ЗЗВ/ предназначени за ПБВ. Водните тела не са натоварени антропогенно и в тях липсва натиск от извършвани дейности. Водните тела предназначени за питейно – битово водоснабдяване основно са категоризирани в речни типове R2 и R4. Оценката на състоянието на всяко едно от всичките 36 водни тела /речни водохващания/ въз основа на самостоятелен мониторинг би било доста скъпо и неефективно. За оценка на водните тела разположени в зони за защита на водите (ЗЗВ) за пиене в ПУРБ 2016-2021 г., е ползван подхода за групиране. Голям процент от водните тела се наблюдават с пунктове включени в *Националната програма за контролен мониторинг на повърхности води предназначени за ПБВ*. Някой от водните тела се включват също и в *Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води*. Извършват се анализи на основните физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Като речни водохващания същите ежегодно се оценяват и категоризират, съгласно Наредба №12/18.06.2002 г. в съответните категории. На база данните от извършвания мониторинг се изготвя и оценка на състоянието на зоните за защита за води предназначени за пиене. При оценката на състоянието се използва утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите”. Съгласно подхода в добро състояние

са оценени зоните, които отговарят на категории A1 и A2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

Речните водохващания, разположени по поречието на река Искър и язовирите предназначени за ПБВ, могат да се видят на Таблица 1, по-долу

Таблица 1

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Искър	BG1IS135R1526	РВ Корит 1,2,3; Влаго Тричков
2	Искър	BG1IS135R1626	РВ „Малка река“; РВ „Церецелска“
3	Искър	BG1IS200L1021	яз. „Бебреш“; р. Бебреш от извор до язовир Бебреш (язовирна стена)
4	Искър	BG1IS200R1122	РВ „Куския дол; Липница
5	Искър	BG1IS200R1123	РВ „Говежди дол“; Своде
6	Искър	BG1IS200R1133	РВ „Старата река 1 и 2“; Правец
7	Искър	BG1IS200R1222	РВ „Старата река“; Рашково
8	Искър	BG1IS200R1233	РВ „Кози дол“; РВ „Кози дол 1“; РВ „Кози дол 2“
9	Искър	BG1IS200R1322	РВ „Милковица“; Гурково
10	Искър	BG1IS200R1333	РВ „Черна река“; РВ „Варутка“; РВ „Вукински дол“; Лопян
11	Искър	BG1IS200R1422	РВ „Заноба“; РВ „Репец“; РВ „Помашкото“; Литакowo
12	Искър	BG1IS200R1433	РВ „Еловска река“; РВ „Чинков дол“; Брусен
13	Искър	BG1IS200R1522	РВ „Чешковица“; РВ „Осеница“; Врачеш
14	Искър	BG1IS200R1533	РВ „Влайковица“;
15	Искър	BG1IS200R1622	РВ „Стубленска“; РВ „Ечемишка“ – Стара Калница; РВ „Буканин дол“; РВ „Мечата долина“; Ботевград
16	Искър	BG1IS200R1633	РВ „Стайков дол“
17	Искър	BG1IS200R1722	РВ „Бистрица“;
18	Искър	BG1IS200R1733	РВ „Данчов дол“;
19	Искър	BG1IS200R1833	РВ „Черешовица“;
20	Искър	BG1IS200R1933	РВ „Драгостин“;
21	Искър	BG1IS300R1117	РВ „Кръстешка река“; Батулия
22	Искър	BG1IS500R1109	РВ „Каменно здание“ на р. Боянска
23	Искър	BG1IS500R1130	РВ „Владайска I“ к.1828, „Владайска III“ к.1798 ; РВ „Кюнеца“ и р. Владайска от извор до Владая
24	Искър	BG1IS600R1115	РВ „Стръгленска“; Стъргел
25	Искър	BG1IS600R1116	РВ „Желява“; Желява
26	Искър	BG1IS600R1216	РВ „Света река“
27	Искър	BG1IS600R1316	РВ р. Манастирска
28	Искър	BG1IS700L1005	язовир Искър
29	Искър	BG1IS700L1306	язовир Кокаляне (бент Пасарел)
30	Искър	BG1IS700R1106	РВ „Железница“; Железница

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
31	Искър	BG1IS700R1107	РВ „Бистрица“ на р. Витошка Бистрица и РВ „Янчовска“; Бистрица
32	Искър	BG1IS900L1002	язовир Бели Искър
33	Искър	BG1IS900R1103	РВ „Леви Искър“ на р. Леви Искър
34	Искър	BG1IS900R1203	РВ „Пряка“; РВ „Черни Искър“; РВ „Лопушница“ на р. Черни Искър
35	Искър	BG1IS900R1303	РВ „Мусаленска Бистрица“; Боровец
36	Искър	BG1IS900R1403	РВ „Бели Искър“; РВ „Прека река“; РВ „Дерково дере“; Бели Искър

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

По поречието на река Ерма са разположени два пункта за качествен мониторинг на повърхностните води на реката, единия при с. Срезимировци, а другия – при гр. Трън. И двата пункта се използват за наблюдение на водно тяло *р. Ерма с притоци Лишковица и Ябланица до държавна граница с код BG1ER100R001*.

От анализа на резултатите от проведения мониторинг на водите по физикохимичните показатели, следва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показатели: специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, рН, БПК₅, концентрация на азот амониен и азот нитритен са в нормите за отлично и добро състояние. На умерено състояние състояние отговарят концентрациите измерени при показателите азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор. При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло е в добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието.

ПОРЕЧИЕ НИШАВА

Водните тела разположени по основното течение на реката са 3 броя.

✓ *р. Нишава (Гинска) от извор до държавна граница, р. Височка (Сребърна) без зона питейни РВ СД "Сребърна-Гински" и р. Габерска от извор до държавна граница, европейски код BG1NV200R1001;*

✓ *РВ - СД "Сребърна-Гински" 12 бр. и РВ "Черна" (Църна) на р. Височка (Сребърна), Камарска, Средна и Куратска, с европейски код BG1NV200R1101;*

✓ РВ "Перачката бара"; землище Браковци, с европейски код BG1NV200R1102.

Всичките водни тела са от един тип - R2.

1. Водното тяло BG1NV200R1001 на основното поречие на река Нишава, през периода 2019 – 2020 година е наблюдавано с пункта *р.Нишава при с. Калотина с код BG1NV00093MS020*. При анализа на данните от мониторинг по физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние са измерени при показатели азот нитратен, общ азот, общ фосфор и фосфор от ортофосфати. При всички останали анализирани показатели получените резултати попадат в обхвата на добро и отлично състояние. При анализа на специфичните замърсители е констатирано еднократна висока концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние за алуминий. През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години. Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.
2. Другите две водни тела са обособени във водосбора на речните водохващания РВ - СД "Сребърна-Гински" и РВ "Черна" и РВ "Перачката бара". За ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в добро екологично и добро химично състояние, като е използван подхода за групиране. В периодите 2016-2017 и 2020 – 2021 година е изпълнен пълен мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества, както и хидробиологичен мониторинг на едно РВ от групата на "Сребърна-Гински", водно тяло BG1NV200R1101. Получените Резултатите са добри по всички анализирани показатели. Няма отклонение от стойностите за добро състояние за физикохимичните показатели, специфичните замърсители и приоритетни вещества. Тези резултати от анализа се пренасят и върху водното тяло BG1NV200R1102, използвайки подхода на групирането. В заключение може да се заяви, че водните тела BG1NV200R1101 и BG1NV200R1102 се оценяват в добро състояние по отношение на физикохимичните показатели и специфични замърсители. На същите се определя и добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ ВИТ

Качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 14 водни тела. Два от пунктовете са разположени във водно тяло, определено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/ предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/.

Основно поречие Вит

На основното поречие на река Вит са разположени следните водни тела:

✓ *водно тяло р. Вит от вливане на р. Тученица при Опанец до устие с код BG1VT100R009.*

Водното тяло се наблюдава с два пункта за мониторинг - *р. Вит след гр. Гулянци с код BG1VT00011MS010*, разположен преди вливане на р. Вит в р. Дунав и *р. Вит след гр. Долна Митрополия при с. Биволаре с код BG1VT00015MS020*.

От анализа на данните от физикохимичните елементи за качество натрупани в периода 2019-2020 г, може да се заключи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели БПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК.

Измерените концентрации на приоритетни вещества отговарят на нормите за добро химично състояние на водното тяло.

✓ *р. Вит от вливане на р. Каменка при Бежаново до вливане на р. Тученица при Опанец, вкл. приток р. Бара след язовир Горни Дъбник, с код на водно тяло BG1VT307R1007.*

За оценка на състоянието на водното тяло се три пункта за мониторинг, както следва:

- *р. Вит- след с. Ясен с код BG1VT00631MS1030;*
- *р. Вит след с. Садовец с код BG1VT00055MS040;*
- *р. Долнодъбнишка бара, гр. Д. Дъбник на шос.мост за София с код BG1VT06321MS090;*

В отчетния период е наблюдаван основно пункта на *р. Вит след с. Садовец*. От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията на умерено състояние с отклонения от СКОС за добро състояние на показател общ азот. По всички останали физикохимични елементи за качество измерените концентрации отговарят на изискванията за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглежданият период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни от тези БЕК, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Вит от вливане на р. Калник при Пещерна до вливане на р. Каменка при Бежаново, с код на водното тяло BG1VT307R1107*

Водното тяло се наблюдава с два пункта за мониторинг: *р.Вит след село Ъглен с код BG1VT00671MS1040 и р. Вит при с. Торос с код BG1VT00677MS1020.*

През периода 2019-2020 г. са наблюдавани и двата пункта за мониторинг. Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро и отлично състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в добро състояние според БЕК.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

Скалната Арка над р.Вит при села Ъглен

✓ *р. Вит от вливане на реките Черни Вит и Бели Вит при Тетевен до вливане на р. Калник при Пещерна, с код на водното тяло BG1VT789R1005.*

Състоянието на водното тяло се оценява въз основа данните от мониторинг от пункт *р.Вит при махала Асен, на моста за Боаза с код BG1VT06913MS1050.*

Прегледа на данните от мониторинг физикохимичните показатели получени в 2019-2020 г. показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

През разглеждания период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни от тези БЕК, водното тяло отговаря на изискванията за отлично състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

Язовири в поречието на р. Вит

В поречието на р. Вит, като отделни водни тела са обособени следните язовири:

✓ *яз. Телиш, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1010.*

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *яз. Телиш на язовирната стена с код BG1VT00032MS041*

Анализът на данните от мониторинг на физикохимични елементи за качество и специфичните замърсители, показва, че водата в язовира отговаря на добро състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот-нитратен и азот-нитритен, стойностите на измерените концентрации отговарят на СКОС за отлично състояние.

През изследвания период е провеждан ХБМ на БЕК фитопланктон в язовир Телиш. Според анализирания данни, язовира е оценен в добър екологичен потенциал.

От анализа на приоритетните вещества се установява, че няма превишение на изследваните приоритетни вещества. Химичното състояние на язовира се оценява като добро.

✓ *яз. Горни Дъбник, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1012.*

Оценката на състоянието на водното тяло се изготвя въз основа а натрупаните данни от пункт за мониторинг *яз. Горни Дъбник - на стената с код BG1VT00325MS031.*

От анализ на резултатите на физикохимични елементи за качество и специфични замърсители, може да се направи заключение, че водата в язовира отговаря изискванията на добро състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот-нитратен,

азот-нитритен, общ азот и общ фосфор стойностите на измерените концентрации отговарят на СКОС за отлично състояние. През 2020 г. еднократно е измерена стойност превишаваща СКОС за добро състояние при показател БПК₅, но средногодишната концентрация отговаря на изискванията за добро състояние.

През изследвания период е провеждан ХБМ на БЕК фитопланктон в язовир Телиш. Според анализирания данни, язовира е оценен в добър екологичен потенциал.

Химичното състояние на язовира се оценява като добро.

✓ **яз. Сопот, повърхностно водно тяло с код BG1VT800L1004.**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *яз.Сопот - на стената с код BG1VT00891MS051*.

През отчетния период водното тяло не е било мониторирано.

По монитроингови данни от предходни периоди язовира е оценен по физикохимични елементи за качество в умерено състояние с отклонение от СКОС за добро състояние на показател общ фосфор. Резултатите на показателите определящи кислородния режим показват концентрации, отговарящи на отлично състояние.

От анализирания специфични замърсители не са констатирани резултати показващо отклонение от изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период е провеждан ХБМ на БЕК фитопланктон в язовир Телиш. Според анализирания данни, язовира е оценен в максимален екологичен потенциал.

От анализа на приоритетните вещества се установява, че няма превишение на изследваните приоритетни вещества. Химическото състояние на язовира се оценява като добро.

Притоци на р. Вит

✓ **р. Тученица от извор до вливане в р. Вит при Опанец с код BG1VT200R008.**

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг *р. Тученица преди вливане в р. Вит при с.Опанец с код BG1VT00021MS030*

Анализът на резултатите от мониторинг на физикохимичните показатели, показва на умерено състояние на водното тяло. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показателите показващи кислородния режим, както и при хранителните вещества (биогеми) – азотни, фосфорни съединения, показатели за органично замърсяване.

При анализа на специфичните замърсители не са установени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в много лошо състояние според БЕК.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Каменка от извор до вливане в р. Вит, вкл. притоци - р. Катунецка с Мирьова и Елешница и р. Сопотска с Лъга и Батънска, с код BG1VT600R006.*

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг *р.Каменка, след вливане на р.Катунецка при с.Бежаново с код BG1VT00061MS050.*

От анализа на данните от изпитване по физикохимични елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията на умерено състояние. Констатирано се отклонение от СКОС за добро състояние при показатели азот нитратен и общ азот. Следва да се отбележи, че в измерените концентрации през последните две години се наблюдава тенденция към понижаване на стойностите.

От анализа на специфичните замърсители е видно, че няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че водното тяло се намира в умерено състояние според БЕК.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Калник от яз. Сопот до вливане в р. Вит, водно тяло с код BG1VT789R1105*

От проведения в отчетния период мониторинг в пункт *р.Калник преди вливане в р.Вит, при с. Български извор с код BG1VT068117MS1060* се констатира отклонение от СКОС за добро състояние по следните физико-химични показатели: нитратен азот, общ азот, ортофосфати, общ фосфор и БПК5. На изискванията на добро състояние отговарят измерените концентрации на показатели: активна реакция, разтворен кислород, електропроводимост, азот амониен и азот нитритен.

При анализа на данните от специфичните замърсители следва да се отбележи, че еднократно е измерена висока концентрация на алуминий, но изчислената СГС на концентрацията на показателя не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние,

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е достигащо добро.

✓ *Р. Бели Вит до вливане на р. Черни Вит при Тетевен, вкл. притоци - Костика, Заводна и Черна река, без зоната за защита РВ "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица с код BG1VT900R1001*

Качеството на водата във водно тяло се наблюдава от три пункта за мониторинг:

- *р. Бели Вит над с. Рибарица с код BG1VT09931MS080;*
- *р. Бели Вит след гр. Тетевен с код BG1VT99111MS060;*
- *р. Костина, приток на р. Бели Вит, над местността Кървавото кладенче с код BG1VT69922MS079*

Анализът на резултатите от мониторинг проведен през отчетния период на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

В програмата за мониторинг 2020 – 2021 г. за приоритетните вещества- живак, кадмий и олово е наблюдаван пункта на р. Костина. Не са констатирани стойности, които превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тялото е достигащо добро.

✓ *р. Черни Вит от извор до вливане на р. Бели Вит при Тетевен, вкл. притоци - Свинска и Косица, без зоната за защита РВ Свинска река 1 и 2 с код BG1VT900R1002*

Водното тяло се наблюдава в пункт за мониторинг *р. Черни Вит след с. Дивчевото с код BG1VT69213MS1010.*

Водното тяло не е планирано за анализ в оценявания период. Оценката на състоянието е изготвена въз основа на данни от предхони периоди и показва добро състояние на водното тяло по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като отлично.

Анализът на резултатите на изпитваните приоритетни вещества показва съответствие със СКОС за добро състояние и респективно химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

Речни водохващания /РВ/, предназначени за ПБВ в поречието на р. Вит

✓ *Речно водохващане (РВ) "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица с код на водното тяло BG1VT900R1101;*

✓ *РВ "Свинска река 1"; РВ "Свинска река 2" на р. Свинска с код BG1VT900R1102 групирано с BG1VT900R1101*

Речните водохвятия се оценяват по метода на групирането, както при ПУРБ 2016-2021 г., така и за периода 2019-2020 година. Посочените речни водохвятия са предназначени за ПБВ и са категоризирани с категория А2, съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване*. В ПУРБ 2016 – 2021 г. на основание чл. 119, ал. 2 от Закона изброените по – горе води водните тела са определени и като Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване. За оценката на състоянието на зоните за защита е използван утвърден на национално ниво: „*Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите*”. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

ПОРЕЧИЕ ОСЪМ

Река Осъм и нейните притоци са разположени в 17 водни тела и качеството на водите за тях се наблюдава в 29 пункта за мониторинг. Десет от пунктовете са разположени във водни тела, определени като Зона за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЗЗВ за ПБВ/.

Основно поречие р.Осъм

В основното поречие на река Осъм са разположен следните водни тела и пунктове за мониторинг:

✓ ***р. Осъм от вливане на р. Мечка при Дебово до устие, водно тяло BG1OS130R1015.***

Водното тяло се оценява въз основа събраните данни от два пункта за мониторинг: *р. Осъм на устие, при гр. Черковица, код BG1OS00011MS010 и р. Осъм след вливане на р. Мечка с. Дебово.*

През периода 2019-2020 г. е анализиран пункт - р. Осъм на устие, при гр. Черковица.

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Показателите специфична електропроводимост, концентрация на азот нитритен, фосфати, общ фосфор, са в нормите за отлично състояние. Измерените стойности при показатели: рН, БПК5, съдържание на разтворен кислород, азот амониев, съответстват на нормите за добро състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние се установява в измерените концентрации на показатели азот нитратен и общ азот, които са в нормите за умерено състояние. Последните три резултати от изпитванията на водата в пункта показват нарастваща тенденция в измерените резултати за азот нитратен.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, фитобентос и риби. Данните показват, че тялото попада в границите на много лошо състояние.

Резултатите от анализ на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово; вкл. приток - р. Мечка- водно тяло BG1OS130R1115*

През периода 2019-2020 г. е анализиран пункт *р. Осъм при гр. Изгрев, с код BG1OS00037MS020*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показатели общ фосфор и специфична електропроводимост са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, концентрация на разтворен кислород, БПК₅, азот амониев, азот нитритен и фосфати са в нормите за добро състояние. В обхвата на СКОС за умерено състояние попадат измерените концентрации на показатели азот нитратен и общ азот. Следва да се отбележи, че в последните години се наблюдава известна тенденция към понижаване на измерените концентрации.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница, водно тяло BG1OS700R1011*

Водното тяло се наблюдава посредством пункт за мониторинг - *р. Осъм след гр. Левски, с код BG1OS00051MS030*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. Отклонение от СКОС за добро състояние се отчита при показатели концентрация на азот нитратен и общ азот. Измерените резултати за показатели: специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, фосфати, общ фосфор, рН, БПК₅, азот амониев, азот нитритен отговарят на нормите за добро и отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р. Берница при Александрово, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница, водно тяло BG1OS700R1001.*

Водното тяло с наблюдава с два пункта за мониторинг: *р. Осъм, след гр.Ловеч* с код BG1OS00715MS050 и *р. Осъм, след гр.Троян* с код BG1OS00799MS060. През периода 2019-2020 г. са анализирани и двата пункта.

Съгласно резултатите от анализа по физикохимичните показатели водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4. В диапазона на СКОС умерено състояние попадат СГС на концентрациите на показатели - общ азот, фосфати и общ фосфор. Показателите БПК₅, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, специфична електропроводимост и рН са в нормите за отлично и добро състояние

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Притоци на р. Осъм

✓ *р. Ломя от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS400R010.*

През периода 2019-2020 г. качеството на водите се наблюдава при пункт - *р. Ломя след с. Варана, преди вливане в р. Осъм, код BG1OS00041MS090.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. В нормите за умерено състояние попадат резултатите на показатели: специфична електропроводимост, БПК₅, азот нитратен и общ азот. В добро и отлично състояние се оценяват получените резултати за разтворен кислород, общ фосфор е и активна реакция, азот амониев, азот нитритен и фосфати.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Бара /Шаварна/ от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS600R1005.*

През периода 2019-2020 г. качеството на водното тяло е наблюдавано при пункт *р. Шаварна преди вливане в р.Осъм, с код BG1OS00611MS040.*

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние с отклонение от нормите за добро състояние на физикохимичните показатели: специфична електропроводимост, БПК₅, азот амониев, азот нитратен и общ азот. По всички останали физикохимични елменти за качество измерените концентрации отговарят на нормите за добро и отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

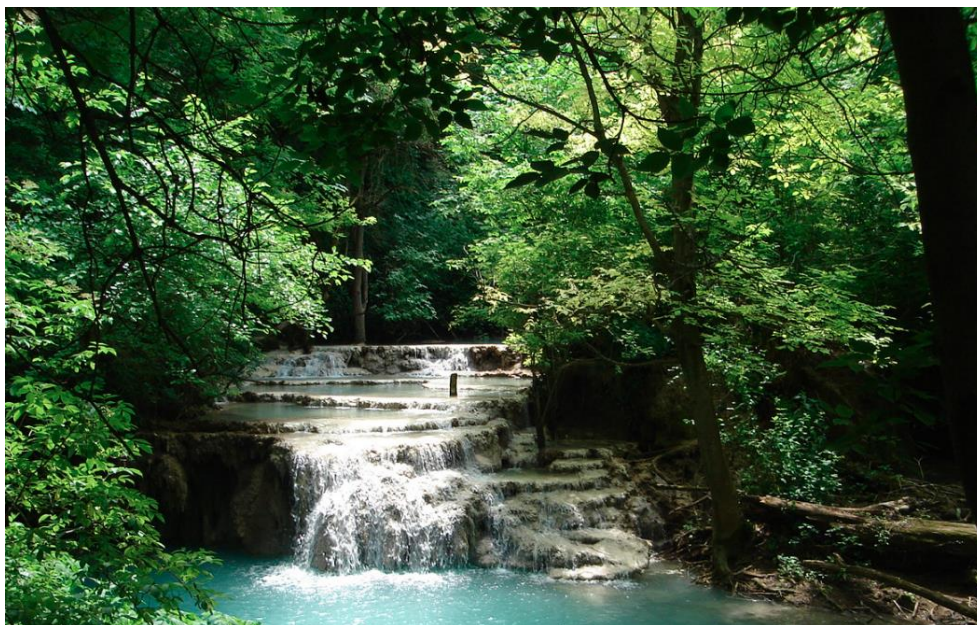
✓ *Река Маарата - карстови извор на р. Маарата при Крушуна, повърхностно водно тяло с код BG1OS700R1111.*

Водното тяло се наблюдава в пункт за мониторинг *р. Маарата с.Крушуна - карстови извори с код BG1OS07112MS100.* Мониторинговият пункт на р. Маарата при с. Крушуна е референтен пункт за тип R15- карстови извори.

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. От анализа на данните от предходни периоди по физикохимичните показатели за качество и специфични замърсители водното тяло е оценено в добро състояние. Резултатите от анализа за периода показват, че не се надвишават стойностите за добро състояние по повечето от физикохимичните показатели. Еднократни превишения на СКОС за добро състояние са измерени за азот нитратен и общ азот.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

Не са констатирани превишение на концентрацията на анализирани приоритетни вещества в пункта на р. Маарата. Водното тяло е в добро химично състояние.

Карстов извор на река Маарата

Водни тела по подпоречие Бели Осъм

✓ р. Бели Осъм от Чифлик до Троян, водно тяло с код BG1OS890R1816

През периода 2019-2020 г. качеството на водата на водното тяло се наблюдава при пункт *р. Бели Осъм, с. Бели Осъм на моста, с код BG1OS07287MS1030*.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. В диапазона на SKOC за умерено състояние попадат измерените концентрации на показател общ фосфор. По всички останали физикохимични показатели получените резултати отговарят на изискванията за добро и отлично състояние. При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р Бели Осъм от приток при Балканец до вливане на р. Черни Осъм, код на водно тяло BG1OS890R1016.*

През периода 2019-2020 е анализиран пункт *р. Бели Осъм, преди вливане в р. Черни Осъм, гр. Троян /мост на изход от Троян-посока Ловеч/, с код BG1OS00728MC1020.*

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние с отклонение от СКОС за добро състояние на показатели общ азот, фосфати и общ фосфор. Измерените резултати за показатели специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород отговарят на нормите за отлично състояние. Показателите: БПК₅, рН и азот амониев, азот нитритен и азот нитратен са в нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Бели Осъм, приток от Шипковски минерални бани до вливане в р. Бели Осъм, водно тяло с код BG1OS890R1916.*

През периода 2019-2020 е планиран да се анализира пункт - *р. Б. Осъм (Ръждавец) след с. Шипково, на моста за с. Б.Осъм, с код BG1OS07286MS1040.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Всички физикохимични елементи за качество и специфични замърсители отговарят на нормите за добро състояние. Изключение се наблюдава в измерените резултати на показател общ фосфор. За него се констатираат еднократни високи концентрации.

През изследвания период от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *приток от РВ "Въртяшка" до вливане в р. Бели Осъм с код на водно тяло BG1OS890R1616;*

✓ *Дънно водохващане "Къси дял"; м-ст "Слатина", РВ "Слатински дол", РВ "Козешица" с код на водно тяло BG1OS890R1516;*

✓ *ОРВ „Нанковото“ с код на водно тяло BG1OS890R1716;*

✓ *м-ст "Дъскорезницата", РВ "Зеленика" с код на водно тяло BG1OS890R1416;*

✓ м-ст "Кончетата", ОПВ "Стъргонска" с код на водно тяло BG1OS890R1316;

✓ ОПВ "Сухата река" с код на водно тяло BG1OS700R1101, групирано с BG1OS890R1116

Изредените по-горе водни тела в голямата си част са новообразувани в ПУРБ 2016-2021 г. Някои са разположени в ЗЗВ предназначени за ПБВ и за оценката им е ползван подхода на групиране. Предвид факта, че във водните тела определени като ЗЗВ не са натоварени с антропогенен натиск и отговарят на критериите за групиране за оценка на екологичното и химично им състояние ще се използва същият подход.

Водни тела по подпоречие Черни Осъм

✓ РВ "Миревското"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица"; с код на водно тяло BG1OS890R1116

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че РВ "Миревското"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица", водно тяло с код BG1OS890R1116, отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4.

Получените резултати за показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, азот нитритен, са в нормите за отлично състояние. Концентрациите на показатели БПК₅, азот амониев, азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор и рН са в нормите за добро състояние. При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ ЯНТРА

В поречие Янтра има разположени 48 водни тела – категория реки 43 и категория – езеро/язовири – 5. В програмата за мониторинг на физикохимичните показатели за повърхностните води, за 2019 г. са включени 26 пункта за контролен и оперативен мониторинг. От тях един пункт е включен в т. н. Дунавска програма и влиза в TNMN за р. Дунав; 5 язовира, три от които са предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/, от 7 до 10 нови пункта за мониторинг в новосформираните водни тела и др. за контролен и оперативен мониторинг.

Честотата на пробовземане на физикохимичните показатели е 4 пъти годишно, а за анализа на приоритетни вещества – 12 пъти в годината, съгласно изискванията на Наредбата за СКОС. Пункта от TNMN – е на р. Янтра при с. Каранци. Честотата на мониторинг е 12 пъти годишно по всички унифицирани по програмата показатели за анализ.

Водни тела по основното течение на р. Янтра

По основното течение на р. Янтра са разположени следните повърхностни водни тела:

✓ ***река Янтра от вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш до устие - BG1YN130R1029.***

Водното тяло се намира в уязвима зона за натоварване с нитрати от земеделски дейности. Наблюдава се в три пункта за мониторинг:

- *р. Янтра при с. Каранци с код BG1YN00319MS030;*
- *р. Янтра при с. Долна Студена с код BG1YN08319MS1010;*
- *р. Янтра при с. Нов Град с код BG1YN00001MS010.*

Анализът на резултатите на физикохимичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. показва, че повърхностното водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели азот нитратен и общ азот. Най-високи стойности по двата показателя са измерени в пункта при с. Долна Студена през 2016 и 2020 г. В пункта при с. Каранци средногодишните стойности (СГС) на концентрации по показателите азот нитратен и общ азот отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло.

При анализа на данните от изпитване на специфичните замърсители, водното тяло се оценява в добро състояние. Констатирант се еднократни високи концентрации на показатели алуминий и цинк, СГС на концентрациите не превишават определените СГС-СКОС за показателите.

За периода на 2019-2020 г. от трите пункта, разположени в това тяло са пробонабрани два (при с. Каранци и при Новград). От биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло се оценява в добро химично състояние. Констатирани са еднократни превишения на нормите за показатели никел и олово, но СГС концентрациите е значително под нормативно определените СКОС.

Установени са стойности над СГС-СКОС на приоритетното вещество хлоралкани С10-13 в пунктовете при с. Каранци и с. Нов град. Прави впечатление, че измерените концентрации са пикови, в два последователни месеца - в пункта при с. Каранци м. ноември и м. декември 2019 г., а в пункта при с. Нов Град м. октомври и м. ноември 2019 г. Констатираните превишения не се потвърждават при следващите измервания и е възможно да се дължат на залпово замърсяване или компроментиране на пробите. Оценката на химичното състояние е недостигаща добро.

✓ ***река Янтра от вливане на р. Росица при Крушето до вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш - BG1YN307R1027.***

Водното тяло се наблюдава посредством мониторингов пункт *р. Янтра с. Раданово, мост за с. Орловец с код BG1YN08391MS1130.*

Анализът на резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2020 г., показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. В резултатите от изпитване на водата през 2019 -2020 г. се наблюдава тенденция към намаляване на концентрациите на показатели общ азот, общ фосфор и ортофосфати и подобряване в кислородния режим. Наблюдава се подобряване в общото на състоянието на водното тяло.

Съгласно резултатите от изпитване за специфични замърсители, водното тяло е в добро състояние. Концентрации над изискванията на СКОС са измерени през 2016 г. по показател желязо, като при следващи изпитвания не са установени превишения.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества за периода 2019-2020 г., водното тяло е в добро химично състояние. Еднократно отклонение от стандарта за качество на показател никел е наблюдавано през м.февруари 2020 г., като при следващо измерване не се установява превишение.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш до вливане на р. Росица при Крушето- BG1YN307R1127.*

Наблюдавано с един пункт за мониторинг *р. Янтра при с. Драганово-след вливане с код BG1YN00059MS130.*

В измерванията от последните години се наблюдава тенденция към намаляване на концентрациите по показател азот нитратен и азот нитритен и подобряване на състоянието на водното тяло. Анализът на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4.

Анализът на резултатите от изпитване на специфични замърсители показва съответствие с определените норми и отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества., водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Белица при Велико Търново до вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш- BG1YN700R1017.*

Наблюдавано с три пункта за монитроинг:

- *р. Янтра след В. Търново, мост с. Самоводене с код BG1YN00079MS190;*

- *р. Янтра след влив. на р. Белица, моста за Дебелец с код BG1YN00079MS200;*
- *р. Янтра след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица с код BG1YN00871MS1020.*

От сравнителния анализ на физикохимичните елементи за качество със СКОС за добро състояние, съгласно Наредба Н 4, повърхностното водното тяло се оценява в умерено състояние. Наблюдават се средни стойности над СКОС за добро състояние по показатели БПК5, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати /като Р/. Най-голямо замърсяване се наблюдава в пункта след ПСОВ на гр. Д. Оряховица, по-малко в пункта при с. Самоводене и най-малко в пункта при гр. Дебелец. Това се дължи на заустването на непречистени води от гр. Д. Оряховица /само една част от водите на града се отвеждат в ПСОВ/, както и на потоци отпадъчни води от гр. В. Търново, които също не са включени в ПСОВ. Възможно е и дифузно замърсяване от земеделски източници.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2019-2020 г. се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Превишенията са еднократни през 2019 г. в пунктовете при с. Самоводене и гр. Д. Оряховица. Отчетеното превишението в пункта при с. Самоводене е минимално, докато при гр. Д. Оряховица е измерена концентрация на разтворен алуминий около 7 пъти над допустимото.

За периода на 2019-2020 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг и в трите пункта намиращи се в това тяло. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от средните стойности за приоритетни вещества, получени при анализа на данните за наблюдавания период, водното тяло е в добро химично състояние. Концентрации над СКОС са измерени по показател никел в пункта при гр. Долна Оряховица през м.юни 2019 г. и м.ноември 2020 г. Превишенията са минимални.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Козлята при Габрово до вливане на р. Белица при Велико Търново- BG1YN900R1015*

Водното тяло се наблюдава с два мониторингови пункта:

- *р. Янтра след Габрово - мост за Севлиево с код BG1YN00917MS230;*
- *р. Янтра при с. Леденик с код BG1YN16421MS1110.*

Пунктовете наблюдаващи водното тяло не са участвали в програмата за мониторинг 2020 – 2021 г. поради което за анализа на състоянието са използвани данни от периода 2016 – 2019 г.

При анализа на физикохимичните елементи за качество е установено, че състоянието на водното тяло не отговаря на изискванията за добро състояние и се оценява в умерено състояние. Констатиран са с отклонения от СГС-СКОС на показатели БПК5, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. По-лошо е състоянието на водното тяло в пункта след гр. Габрово. Изключение се вижд в резултатите по показателите азот нитратен и азот нитритен, чиито средни стойности са по-високи в пункта при с. Леденик. Превишенията са устойчиви във времето. Вероятната причина

водното тяло да не постигне добро състояние по физикохимичните елементи за качество е факта, че двата пункта за мониторинг се намират след промишлените зони на гр. Габрово и гр. В. Търново, където все още има обекти, които не са включени към ГПСОВ.

Съгласно резултатите от измерване на специфични замърсители водното тяло е в не постигащо добро състояние с отклонения по показател алуминий в пункта след гр. Габрово, където са регистрирани четири последователни превишения на СКОС през 2017 г и 2018 г. Концентрации над изискванията на СКОС по показател алуминий са измерени еднократно и в пункта при с. Леденик през 2017г. При следващите изпитвания не са установени превишения.

За периода на 2019-2020 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг и в двата пункта, намиращи се в това тяло. От БЕК са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни тялото попада в умерено състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

Резултатите от мониторинг на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Янтра от зоната за защита: РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" до вливане на р. Козлята при Габрово- BG1YN900R1415.*

В резултатите от проведените изпитвания на физикохимичните елементи за качество в периода 2019–2020 г. се отчитат концентрации над СКОС за добро състояние по показателите общ азот и общ фосфор. Съгласно изискванията на *Наредба Н-4*, водното тяло отговаря на умерено състояние. Превишенията са устойчиви.. По всички останали физикохимични елементи за качество водното тяло е в добро/отлично състояние.

За периода средните стойности по специфичните замърсители отговарят на изискванията за добро състояние.

От биологичните елементи за качество през 2019-2020 г. е изследван само макрозообентос. Според тези данни водното тяло попада в добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

За оценката на химичното състояние е извършен анализ на изпитаните приоритетни вещества. Сравнителния анализ на данните със СГС-СКОС показва съответствие и водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Елийска преди вливане в р. Янтра BG1YN300R026*

Наблюдавано с един пункт за мониторинг *р. Елийска преди вливане в р. Янтра с код BG1YN08321MS040.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество повърхностното водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са отклонения от нормите за добро състояние, съгласно *Наредба Н-4* по показатели електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен , общ азот и БПК 5.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над СКОС за добро състояние.

За периода на 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и макрофити. Според тези данни тялото отговаря на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра- BG1YN900R1215.***

Водното тяло е оценено на база данните от двата пункта за мониторинг:

- *ОВ "Сапатовец" с код BG1YN00999MS022;*
- *р. Янтра при кв. Ябълка с код BG1YN00999MS260.*

Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показателите общ фосфор и азот нитратен, които съответстват на изискванията за умерено състояние, съгласно *Наредба Н-4*. Превишенията на СКОС са измерени в пункта на р. Янтра при кв. Ябълка. При последните анализи се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието по показател общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

От биологичните елементи за качество през 2019-2020 г. е анализиран и оценен само макрозообентос. Според тези данни водното тяло попада в отлично състояние. За сравнение данните от мониторинга проведен през предходните години показват добро състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***Река Студена, водно тяло с код BG1YN200R028***

Наблюдавано с един мониторингов пункт *р. Студена , преди вливане в Янтра (шосеен мост) с код BG1YN00021MS020.*

Водното тяло на р. Студена обхваща целия водосбор на реката от извор до устие – вливането и в р. Янтра. Цялото поречие на р. Студена е в нитратно уязвимата зона.

От анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество, следва че водното тяло не отговаря на изискванията за добро състояние и се оценява в умерено състояние. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени по показатели, електропроводимост, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показателите манган и алуминий.

През периода на 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества , водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Водни тела, по големите притоци на р. Янтра

Водосбор на р. Лефеджа (Стара река) с притоците –Джулюница и Голяма река (Биюкдере).

Във водосбора на Лефеджа са разположени следните водни тела:

✓ ***Водно тяло р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра при Горски долен Тръмбеш с код BG1YN600R1134***

Наблюдава се с мониторингов пункт р. Лефеджа село Бряговица - преди вливане в р. Янтра с код BG1YN00061MS140.

Анализът на резултатите от физикохимичните елементи за качество за периода 2016–2020 г. показват, че водното тяло отговаря на изискванията за добър/отличен потенциал. За посочения период еднократни стойности над СКОС за добро състояние са отчетени по показатели: БПК5 азот амониев и ортофосфати. Ниски стойности по показател разтворен кислород са отчетени през летните месеци на 2019 г. и 2020 г. При последното изпитване, проведено през м.февруари 2021 г. по всички измерени показатели водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, при който е регистрирано минимално превишение на СКОС.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2019–2020 г. не се наблюдава концентрацията над изискванията на СКОС за добро състояние .

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***Водно тяло р. Биюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере с код BG1YN600R1025***

Наблюдавано с два пункта на мониторинг:

- р.Биюкдере /Голяма река/ при гр.Стражица с код BG1YN06413MS150;
- р.Биюкдере /Голяма река/ след гр. Стражица на устие с код BG1YN86411MS320.

Оценката на водното тяло след анализа на резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество е недостигащо добро състояние. Констатирани са отклонения от СКОС по показатели БПК5, азот амониев, азот нитратен, общ азот, общ

фосфор и ортофосфати. По-големи отклонения от СКОС се наблюдават в пункта след гр. Стражица на устие.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2019–2020 г. се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС по показателите манган и алуминий в пункта при гр. Стражица. Превишението по показателите алуминий е еднократно. Отклоненията от СКОС по показател манган се наблюдават трайно след 2018 г.

Хидробиологичен мониторинг в това водно тяло се извършва само в един пункт (р. Голяма река при гр. Стражица). За периода на 2019-2020 г. от БЕК са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни тялото попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Язовир Ястребино

✓ *язовир Ястребино, на р. Бююкдере, водното тяло с код BG1YN600L1024.*

Мониторира се от два пункта за мониторинг, единият е на стената на язовира – с код BG1YN06496MS061 и на р. Бююкдере, преди яз. Ястребино, с. Камбурово, с код BG1YN06499MS250. Водното тяло е от тип L12 и е силномодифицирано.

Пунктът на яз. Ястребино не е включен в програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води през 2020-2021 г., но участва в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване. Допълнително през 2020 г. на язовира е извършено двукратно извънредно пробонабиране, с цел определяне на качествата на водата подавана за питейни нужди. Оценката на състоянието на водното тяло по отделните елементи за качество, е както следва:

- По физикохимични елементи за качество водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние по показатели: азот-амониев, азот-нитратен, общ азот, общ фосфор и БПК 5.
- При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени еднократно високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и желязо. При съпоставка на СГС на концентрациите със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгл. Наредба Н-4.

През 2020 г. е извършен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Ястребино. Осреднената оценка за всички метрики на фитопланктона е умерен екологичен потенциал, което показва, че в сравнение с 2017 г. се наблюдава известно еутрофизиране.

Анализираните приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло на язовир Ястребино е в добро химично състояние.

✓ *р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере, с код BG1YN600R1034.*

Наблюдавано с един пункт р. Стара река /Лефеджа/, мост- след с. Кесарево с код BG1YN00651MS160

По физикохимични елементи за качество повърхностното водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Наблюдават се концентрации над СКОС по показателите БПК5, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

За периода на 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и фитобентос. Според тези данни тялото отговаря на лошо състояние. Това показва известно влошаване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***р. Лефеджа от извор до Зайчари, с код BG1YN600R022***

Наблюдава се със следния мониторингов пункт - *р. Стара река мост при с. Майско с код BG1YN08695MS1060.*

Пункта не е бил включен в програмата за мониторинг 2020 – 2021 г., поради което за анализа на състоянето са използвани данни от периода 2016 – 2019 г.

Анализът на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2019 г. показва , че водното тяло отговаря на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4, което се дължи на измерени наднормени концентрации на показателите общ фосфор и ортофосфати. Превишения на СКОС за периода са регистрирани и по показателите общ азот, азот нитратен и БПК5, но средногодишните стойности за периода отговарят на СК.

Резултатите от измерване на специфични замърсители показваат съответствие с изискванията за добро състояние

През 2019-2020 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализираните данни водното тяло попада в категорията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на резултатите от изпитване на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ ***р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска, с код BG1YN600R1125***

Наблюдава се с два мониторингови пункта:

- *р. Джулюнска - мост на с. Джулюница с код BG1YN00621MS170;*
- *р. Джулюница на устие след с. Джулюница с код BG1YN08621MS350.*

От анализа на резултатите по физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2020 г. ,се установява че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са превишения на СГС СКОС по показателите общ фосфор и ортофосфати. Наблюдава се трайна тенденция за превишение на СКОС за добро състояние по двата показателя. За периода от 2016 г. до 2018 г. водното тяло е било в умерено състояние и по показател общ азот, но при последните анализи през 2020 – 2021 г. няма измерени превишения.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирани данни водното тяло попада в категорията за добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Веселина с два пункта за мониторинг - р. Веселина преди вливане на р. Златарица, на шос. мост и р. Веселина, след яз. Йовковци с код BG1YN600R1020.*

Водното тяло се наблюдава с два пункта за мониторинг:

- *р. Веселина преди вливане на р. Златарица с код BG1YN86291MS310;*
- *р. Веселина, след яз. Йовковци при с. Миндя с код BG1YN86291MS189.*

На база анализа на резултатите от двата пункта за мониторинг за периода 2019–2020 г. състоянието на водното тяло по физикохимични елементи за качество се определя като умерено. СГС на концентрацията на показател общ фосфор надвишава нормативно определеният СКОС. Средните стойности по останалите ФХ показатели отговарят на добро/отлично състояние. Констатирани са и еднократни превишения по показатели: БПК5 (2019г. 2020г.), азот-нитратен (2020 г.) и общ азот (2020 г.). При извършен анализ през м.февруари 2021 г. са констатирани превишения по показателите общ азот, общ фосфор и ортофосфати в пункта при с. Миндя.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Според данните от проведения през 2019-2020 г. хидробиологичен мониторинг, тялото попада в умерено състояние. Тази оценка се базира на данните за БЕК макрофити, тъй като според БЕК макрозообентос и фитобентос, състоянието се оценява като добро. Това показва известно влошаване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

Средните стойности на приоритетни вещества отговарят на изискванията за добро състояние. През м. май 2019 г. еднократно е измерена концентрация над СКОС по показател никел.

✓ *Водно тяло - яз. Йовковци с код BG1YN600L1019*

Мониторира се с пункт на стената на язовира с код BG1YN62953MS041

Водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние съгласно изискванията на *Наредба Н-4*, след анализа на резултатите от физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители.

През изследвания период е извършен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Йовковци. Осреднената оценка за всички метрики на фитопланктона е максимален екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Златаришка с код BG1YN600R1021*

Наблюдава се с мониторингов пункт *р. Златаришка след гр. Елена с код BG1YN862415MS1050*.

Анализът на резултатите от монитроинг на физикохиомичните елементи за качество за периода 2019–2020 г. показва, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Наблюдават се отклонения от СГС-СКОС за добро състояние по следните показатели: БПК₅, азот амониев, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. През анализирания период единични отклонения от СКОС са отчетени и по показателите активна реакция (2019г.), електропроводимост (2019г. и 2020г.) и азот нитритен (2020г.).

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават еднократни пикови концентрации на метлите - манган и желязо. Стойности превишаващи СКОС за добро състояние са измерени и за показател алуминий, като изчислената средногодишна концентрация не отговаря на СГС-СКОС от 15 µg/l.

Високите стойности на замърсителите най-вероятно се дължат на заустване на непречистени отпадъчни води от канализацията на гр. Елена и разположените в района млекопреработвателни, месопреработвателни и животновъдни обекти.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

Водосбор на р. Росица с притоците р. Чопарата, Бохат, Негованка, Магъра, Крапец, част от р. Видима и язовирите Ал. Стамболийски и Крапец.

В поречието на река Росица десен приток на р. Янтра са разположени голям брой повърхностни водни тела, от които два язовира, две водни тела в зоните за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване и още 4 повърхностни водни тела на притоци на р. Росица.

Във водосбора на Росица са разположени следните водни тела:

✓ **Водно тяло река Росица, преди вливане в р.Янтра с код BG1YN400R1112.**

Наблюдавано с един пункт *р. Росица при с. Поликраище с код BG1YN04111MS050.*

Анализът на резултатите от физикохимични елементи за качество за периода 2019-2020 г, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През периода 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в категорията на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **Водно тяло на р. Бохат от извор до устие в р. Росица BG1YN400R011.**

Състоянието на водното тяло се оценява на база резултатите от мониторингов пункт - *р. Бохат преди вливане в Росица, с. Хотница, с код BG1YN00412MS070.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4. Оценката се дължи на отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава съответствие с изискванията на СКОС за добро състояние по всички анализирани показатели с изключение на показател алуминий. За анализирания период двукратно са измерени високи концентрации в резултат, на които изчислената СГС минимално превишава СГС-СКОС от 15 µg/l.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г. и според данните от анализирания БЕК (макрозообентос и фитобентос), тялото попада в добро състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **р. Негованка от извор до устие в р. Росица с код BG1YN400R010.**

Наблюдава се с мониторингов пункт *р. Негованка на устие при с. Ресен, с код BG1YN08421MS300.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество става ясно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. на Отклонения от СКОС за добро състояние се наблюдават при показателите общ азот, азот нитратен и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Това показва известно влошаване на състоянието, тъй като при мониторинга извършен през 2018 г. състоянието е било оценено като добро.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен с код BG1YN400R1012.*

Наблюдава се с мониторингов пункт *р. Росица след яз. Стамболийски, на моста с. Дичин с код BG1YN84311MS1160.*

Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по всички анализирани показатели. Показателите, определящи състоянието на водното тяло като добро са: БПК₅, общ азот и азот нитратен. Максималната стойност по показател БПК₅ е отчетена през м.февруари 2020г.

Резултатите от анализирани специфични замърсители класифицират водното тяло е в добро състояние.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва подобряване на състоянието.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *Водно тяло р. Мъгъра с код BG1YN400R007*

Пункт за мониторинг *р. Мъгъра, преди вливане в яз.Стамболийски с код BG1YN43219MS090.*

Водното тяло отговаря на изискванията умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. При анализа на физикохимичните елементи за качество са констатирани отклонения от SKOC за добро състояние на показатели общ азот, азот нитратен и азот-нитритен. Превишенията по показател общ азот са постоянни, като най-високата стойност е измерена през 2016 г.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава съответствие с изискванията на SKOC за добро състояние по всички анализирани показатели с изключение на показател алуминий и цианиди. СГС на концентрацията на алуминий е 18,65 µg/l и се дължи на еднократно висока измерена концентрация през 2019 г. Констатира се и еднократно измерване от 4 µg/l на показател цианиди свободни (ГО на метод 3 µg/l). Към настоящия момент измерването е еднократно и непотвърдено.

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирани данни водното тяло попада в категорията на добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва подобряване на състоянието.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **яз. Александър Стамболийски с код BG1YN400L1009.**

Язовирът се мониторира с пункт за мониторинг *на язовирната стена с код BG1YN43199MS021.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, чиято средна концентрация за периода класифицира тялото в умерено състояние. Съгласно последните анализи, проведени през 2020 г. състоянието на водното тяло по този показател се е подобрило значително.

Измерените средни стойности по специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

За последно яз. Александър Стамболийски е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира се оценява в умерен екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **р. Крапец с код BG1YN400R006**

Наблюдава се с пункт за мониторинг *р. Крапец, преди вливане в яз. Стамболийски с код BG1YN00441MS100.*

Оценката на водното тяло, съгласно резултатите от физикохимичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. е умерено състояние. Констатиран са концентрации над СКОС за добро състояние по показателите общ азот и азот нитратен. Данните за показател общ азот и азот нитратен показват тенденция към повишаване на концентрациите след 2019 г.

Измерените средни стойности по специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Наблюдават се еднократни високи концентрации по показател алуминий.

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в категорията на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **Водно тяло язовир Крапец с код BG1YN400L100.**

Пункт за мониторинг - *яз. Крапец на стената с код BG1YN04471MS031.*

Водното тяло не е планирано за анализ през отчетния период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. От анализа на резултатите

от изпитване от предходен период, следва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители.

През изследвания период е извършен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Крапец. Осреднената оценка за всички метрики на фитопланктона е добър екологичен потенциал.

Резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чуларата с код BG1YN400R1003.*

Наблюдава се с мониторингов пункт *р. Росица след гр.Севлиево с код BG1YN04519MS060.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло се оценява в умерено състояние, спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. Стойности над СКОС са измерени по показатели БПК, общ фосфор и ортофосфати. Високи концентрации на показателите са измерени в периода 2019 и 2020 г., но е важно да се отбележи, че в последно измерените резултати се наблюдава тенденция към намаляване на стойностите.

Резултатите от изпитване на специфичните замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в категорията на добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества се констатира концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател никел. В резултатите нееднократно се наблюдават високи концентрации на никел, като през 2017 г. е измерена много висока стойност от 177 µg/l. Вероятно причина за подобно замърсяване е нерегламентирано залпово заустване на отпадъчни води от точков източник. В подкрепа на това твърдение са останалите измерени резултати, които отговарят на СГС-СКОС от 2,4 µg/l, както и има резултати под граница на количествено определяне на метода от 1 µg/l.

Водното тяло се оценява в недостигащо добро химично състояние с отклонение от показател никел.

✓ *р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима BG1YN400R1103.*

За оценка на състоянието се използват данните от мониторингов пункт *р.Росица преди вливане на р.Видима, мост след Г.Росица с код BG1YN00847MS1150.*

Пунктът не е бил включен в програмата за мониторинг на повърхностни води, изпълнявана 2020 – 2021 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2017 -2019 г.

Анализът на резултатите от физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в категорията на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица с код BG1YN400R1002.*

Наблюдава се с пункт за мониторинг *р. Росица след вливане на р. Негойчица с код BG1YN84931MS1140.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, който съответства на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

Измерените средни стойности по специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г. и според данните от анализирания БЕК (макрозообентос), тялото попада в добро състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Росица от извор до вливане на приток при Валеви - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарежица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарежица 2"; м-ст "Кръща", РВ Росица с код BG1YN400R1202 – групирано с водно тяло с код BG1YN400R1102*

✓ *приток на р. Росица от извор до вливане при Валеви - м-ст "Лъката", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102*

Посочените по – горе водни тела са групирани с повърхностно водно тяло с код BG1YN400R1101, което е определено в добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество. По специфичните замърсители и приоритетни вещества състоянието на тялото е в добро състояние.

Водни тела с код BG1YN400R1202 и BG1YN400R1102 са обособени и като зони за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

✓ *р. Видима от вливане на р. Граднишка до вливане в р. Росица при Севлиево BG1YN400R1031.*

Наблюдава се с един мониторингов пункт р. Видима преди вливане в р. Росица с код BG1YN84611MS340.

Оценката на състоянието на водното тяло за анализирания период е, както следва:

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*, което се дължи на наднормени концентрации на показатели общ фосфор и ортофосфати, като от последните налични данни се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието.

Измерените средни концентрации по специфичните замърсители зотговарят на добро състояние по изискванията на *Наредба Н-4*.

През периода на 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Съгласно анализирания данни водното тяло е оценено в добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р.Граднишка до вливане в р. Видима при Градница с код BG1YN400R1431.*

Водното тяло се наблюдава посредством пункт за мониторинг *р. Граднишка преди вливане в р. Видима, мост с код BG1YN84621MS1170.*

Пунктът не е бил включен в програмата за мониторинг на повърхностни води, изпълнявана 2020 – 2021 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2017 -2019 г.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние, съгласно изискванията на *Наредба Н-4*. Консатирани са концентрации над СГС-СКОС за добро състояние по показател общ фосфор. Отклонения от СК по показател общ фосфор, като от последните налични данни се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието.

Резултатите от монитроинг на специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно е провеждан хидробиологичен мониторинг през 2016 г. Според данните от анализирания БЕК (макрозообентос, макрофити и фитобентос), тялото попада в умерено състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Видима от Дебнево до вливане на р.Граднишка при Градница с код BG1YN400R1631.*

Водното тяло се наблюдава посредством пункт *р.Видима, преди вливане на р. Граднишка-мост преди с. Градница с код BG1YN84631MS1180.*

Пунктът не е бил включен в програмата за мониторинг на повърхностни води изпълнявана 2020 – 2021 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2017 - 2019 г. По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на добро състояние. Констатиран са еднократни превишения на нормите по показатели азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати (като Р), но СГС на концентрациите не првишават определените СКОС. В последните години се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието на водното тяло по тези показатели.

Резултатите от изпитване на специфични вещества отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло е оценено в добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализ за приоритетни вещества е извършван през 2018 г. и 2019г. Резултатите не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Водосбор на р. Белица

✓ *р. Белица от вливане на р. Райковска при Вонеца вода до вливане в р. Янтра при Велико Търново вкл. приток - р. Еньовица с код BG1YN800R1033.*

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг *р. Белица преди вливане в р. Янтра с код BG1YN08211MS210.*

Сравнителния анализ на данните от изпитване на физикохимичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. показва, че водното тяло е в умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние са отчетени азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

Средните стойности на анализирания за периода специфичните замърсители определят водното тяло в добро състояние.

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло отговаря на критериите за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Водното тяло се оценява в добро химичното състояние след анализа на изпитаните приоритетни вещества.

✓ *р. Белица от извор до вливане на р. Райковска при Вонеца вода вкл. приток - р. Райковска с код BG1YN800R1133.*

Оценката на състоянието на водното тяло се извършва въз основа данните събрани от пункт за мониторинг *р. Белица след с. Вонеца вода, мост за м. Войнежа с код BG1YN08859MS1190.*

Водното тяло не е планирано за анализ през последните години. Оценката на състоянието е изготвена на база данните от 2017 – 2018 г., и е както следва:

- По физикохимични елементи за качество – отлична по всички показатели с изключение на показателите общ фосфор и ортофосфати, по които тялото е в добро състояние;
- По специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние;

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходна година.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Дряновска от Трявна до вливане в р. Белица при Дебелец с код BG1YN800R1016*

Водното тяло се наблюдава се с три пункта за мониторинг:

- *р. Дряновска след Трявна мост над р. Дряновска с код BG1YN88219MS1040;*
- *р. Дряновска при с. Ганчовец на моста с код BG1YN88211MS1030;*
- *р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица с код BG1YN00079MS220.*

Оценката на състоянието е изготвена на база наличните мониторинговите данни за водното тялото от предходни периоди, и е както следва:

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4, което се дължи на отклонения от СКОС по показателите азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати. Стойности над СКОС са измерени и по показателите общ азот и БПК₅ в два от пунктовете за мониторинг – при с. Ганчовец и преди вливане в р. Белица. Най-добро е състоянието на водното тяло в пункта след гр.Трявна. Отчетените по-високи концентрации на замърсителите в другите два пункта вероятно се дължи на заустване на непречистени води от канализацията на гр. Дряново и разположените в района промишлени и селскостопански обекти.

Анализът на резултатите от изпитаните специфичните замърсители, определя водното тяло в добро състояние.

За периода на 2019-2020 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от трите пункта, този на р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходна година.

Водното тяло се оценява в добро химичното състояние след анализа на изпитаните приоритетни вещества. Констатирани са еднократни превишения на СГС-СКОС по показател никел в пункта при с. Ганчовец и в пункта преди р. Белица.

✓ *р. Плачковска до вливане в р. Дряновска, без зоната за защита: BG1DSWYN07 - ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка"и р. Дряновска от вливане на р. Плачковска до Трявна с код BG1YN800R1116.*

Водното тяло се оценява с данни от пункт за мониторинг ОБ "Българка с код BG1YN08229MS162.

Анализът на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние.

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни водното тяло попада в категорията отлично състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Плачковска до вливане в р. Дряновска, без зоната за защита: - ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка"и р. Дряновска от вливане на р. Плачковска до Трявна с код BG1YN800R1216*

Водното тяло не е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

През 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходна година.

Водосбор на р. Паничарка

✓ *Водно тяло яз. Христо Смирненски с код BG1YN900L1014*

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг яз. Христо Смирненски на язовирната стена с код BG1YN92233MS051.

Водното тяло се оценява в добро състояние след анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители.

През изследвания период, язовир Христо Смирненски е оценен в максимален екологичен потенциал по всички метрики на фитопланктона и съвпада с оценката от мониторинга през 2016г.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Паничарка след язовир Христо Смирненски и р. Козлята от вливане на р. Паничарка до вливане в р. Янтра с код BG1YN900R1315.*

Наблюдавано с един пункт за мониторинг - р. Паничарка срещу ВиК - мост с код BG1YN09221MS240.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние, спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. Отклонения от СКОС за добро състояние са констатирани по показателите азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Наблюдава се тенденция за намаляване на концентрациите на азот нитратен и общ азот. В резултатите от изпитване по показателите общ фосфор и ортофосфати също се наблюдава тенденция към понижаване след 2018 г., но все още се отчитат еднократни пикови концентрации, като например през м. ноември 2020 г и м. февруари 2021 г.

Резултатите на анализираниите за периода специфичните замърсители определят водното тяло в добро състояние.

През 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализираниите данни водното тяло се оценява в умерено състояние. Това показва известно влошаване на състоянието, в сравнение с предишни изследвания на това водно тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята с код BG1YN900R1115.***

Водното тяло включва във водосбора си *РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята*.

Водното тяло е групирано с повърхностно водно тяло с код BG1YN800R1116. Групиране се прилага за водни тела, които са оценени в добро или отлично състояние, като са подбрани по два мониторингови пункта за всяко поречие, в което са разположение открити речни водохващания, водите на които са предназначени за пиене - единият за тип R2, а другия за тип R4.

Водосбор на р. Видима

✓ ***р. Видима от Априлци до вливане на Зла река, вкл. Притоци – Зла река и Острешка се наблюдава в два пункта за мониторинг с код BG1YN400R1001.***

Водното тяло се наблюдавано с един мониторингов пункт *р.Видима, въжен мост в кв. Зла река, гр.Априлци с код BG1YN84693MS1240*.

Водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество. Констатирани са еднократн превишения на СГС-СКОС на показател азот амониев, но СГС не превишава нормативно определената норма.

Измерените средни стойности по специфични замърсители за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализираниите данни водното тяло попада в категорията на добро състояние. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показват добро състояние.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водното тяло на река Видима от гр. Априлци до с. Дебнево с код BG1YN400R1531.**

Наблюдава се с пункт *р.Видима, преди вливане на р. Граднишка-мост преди с. Градница* с код BG1YN84631MS1180.

Пунктът не е бил включен в програмата за мониторинг на повърхностни води, в последните две години. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2017 - 2018 г. и показва добро/отлично състояние по физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно е провеждан хидробиологичен мониторинг през 2018 г. Според данните от анализираният БЕК (макрозообентос и фитобентос), тялото попада в добро състояние.

Анализът на резултатите от изпитване на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло, в което попадат РВ „Пръскалка“ и РВ „Лява Видима“ с код BG1YN400R1101.**

Наблюдавано с пункт за мониторинг *РВ р. Лява Видима над ВЕЦ Видима* с код BG1YN04697MS120.

По физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители за периода водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

През периода 2019-2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализираният данни водното тяло е оценено в отлично състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **Водно тяло, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102**

За оценка на състоянието се използва Метода на групирането, като водното тяло е групирано с тяло с код BG1YN400R1101.

Открити речни водохващания в поречието на река Янтра

В поречието на р. Янтра са разположени голям брой речни водохващания, водите на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/ и попадат в Защитена зона на води, предназначени за ПБВ. В ПУРБ 2016-2021 всички тези водни тела са обособени като самостоятелни водни тела с нови граници.

За оценка на екологичното и химично състояние на тези водни тела в ПУРБ 2016-2021г. е ползван метода на групирането. Получените отлични/добри резултати от физикохимичния мониторинг и добри- от химичния на приоритетните вещества, се „пренасят“ чрез подхода за групиране при оценката за екологично и химично състояние на всички РВ от поречие Янтра.

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
1	м-ст "Лъката", РВ "Бяла"	Янтра	BG1YN400R1102	приток на р. Росица от извор до вливане при Валевци - м-ст "Лъката", РВ "Бяла"
2	м-ст "Кръща", РВ "Росица"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Турлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
3	м-ст "Турлата", РВ "Багарешица 1"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Турлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
4	РВ "Зелениковец"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Турлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
5	м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Турлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
6	РВ Баева ливада, с. Млечево	Янтра	BG1YN400R1231	м-ст "Баева ливада", РВ "Баспица"
7	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елощица"	Янтра	BG1YN400R1331	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елощица"
8	ОВ "Българка"	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
9	ОВ "Гръбчево"-1	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
10	ОВ "Гръбчево"-2	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
11	РВ "Левичарка"	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
12	СД "Янтра" с 5 бр. РВ	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
13	РВ "Козята"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
14	ОВ "Малуша"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
15	ОВ "Сапатовец"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра
16	РВ "Янтра"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра

ПОРЕЧИЕ РУСЕНСКИ ЛОМ

На река Русенски Лом, е разположено едно водно тяло, а именно:

✓ **р. Русенски Лом от вливане на реките Черни Лом и Бели Лом, до устие р. Дунав с код BG1RL120R1013.**

Качеството на водите се наблюдава в два пункта:

- *р. Русенски лом на устие преди вливане в р. Дунав с код BG1RL00001MS010;*
- *р. Русенски лом при с. Басарбово с код BG1RL00001MS020*, от националната мрежа за мониторинг. Пунктът се наблюдава и TNMN и за него е натрупана дълга редица данни.

За периода 2019-2020 г. анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за *умерено състояние*. Наблюдават се концентрации над изискванията за добро състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4 на следните показатели: Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; рН; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий при пункт *р. Русенски Лом на устие при гр. Русе*.

За периода 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и риби. Според тези данни тялото отговаря на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в *добро химично състояние*.

Река Русенски Лом

✓ *Водно тяло р. Черни Лом от вливане на р. Баниски Лом при Широково до вливане в р. Русенски Лом, с код BG1RL120R1213*

Наблюдава се посредством пункт за мониторинг при с. Червен с код BG1RL02111MS030.

През периода 2019 - 2020 г. резултатите от мониторингов пункт на р. Черни Лом при с. Червен показват, че по физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Установени са отклонения от СКОС за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4 за показатели Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; БПК₅; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати.

От анализът на данните за специфичните замърсители се установява съответствие със изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период е извършен хидробиологичен мониторинг само на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни водното тяло е оценено в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *Водно тяло на р. Черни Лом от извор до вливане на р. Ялма (Сеяческа), р. Ялма (Сеяческа) след язовир Каваците и р. Казаларска, код BG1RL200R014,*

Оценките на състоянието на водното тяло се извършват въз основа данните събрани от мониторингов пункт на р. Черни Лом при с. Светлен с код BG1RL922353MS070

Водното тялото не е участвало в програмата за мониторинг 2020 – 2021 г. Оценката на състоянието е изготвена на база данните от 2016-2017 година и показва следното: оценката по физикохимичните показатели са за умерено състояние. Химичното състояние е добро. Направени са измервания на голям брой пестициди, инсектициди и хербициди. Няма измерени високи концентрации, над СКОС за добро състояние

За периода 2019-2020 г. са изследвани биологичните елементи за качество макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в границите на умерено състояние. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показват добро състояние.

✓ *р. Черни Лом от вливане на р. Ялма (Сеяческа) до вливане на р. Баниски Лом при Широково, вкл. приток р. Поповски Лом, водно тяло с код BG1RL200R1007*

Наблюдава се чрез мониторингови пунктове:

- р. Черни Лом преди вливане на Баниски Лом при с. Острица с код BG1RL02111MS050;
- р. Поповски Лом след гр. Попово с код BG1RL02323MS060;
- р. Черни Лом след ПСОВ Кардам с код BG1RL92231MS463.

През периода 2019-2020 г. са наблюдавани МП на р. Черни Лом преди вливане на Баниски Лом при с. Острица и пункт на р. Черни Лом след ПСОВ Кардам. От анализът на

физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за *умерено състояние*. Измерени са високи стойности над изискванията за добро състояние на следните показатели: Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2019-2020 г. в това тяло са пробонабрани и анализирани и трите пункта, намиращи се в това водно тяло. От биологичните елементи за качество са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати водното тяло попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***Язовир Каваците, силно модифицирано водно тяло - BG1RL200L006.***

Наблюдавано посредством един мониторингов пункт на *стената на язовира с код-BG1RL23419MS041.*

От анализа на физикохимичните елементи за качество по данните за 2020-2021 година, съгласно определените СКОС в Приложение № 6 на Наредба Н-4, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период, в язовир Каваците е извършен ХБМ на биологичният елемент за качество фитопланктон. Според получените резултати, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

Оценката на изпитаните приоритетни вещества, съгласно *Наредба за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители*, показва че водното тяло отговаря на добро химичното състояние.

Поречие р. Бели Лом

На р. Бели Лом са разположени следните четири водни тела:

✓ ***Язовир Бели Лом код BG1RL900L1009.***

Водното тяло се наблюдава се чрез два мониторингови пункта:

- *яз. Бели Лом на стената с код BG1RL93979MS051;*
- *р. Бели Лом преди яз. Бели Лом на моста за село Студенец с код BG1RL93979MS0110.*

Анализът на физикохимичните елементи за качество за периода 2019-2020 г. показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Измерените концентрации на показатели Азот-амониев; Азот-нитратен; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати превишават нормите за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

Констатирани са високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател цин, който е от групата на специфичните замърсители.

През изследвания период, в язовир Бели Лом е извършен ХБМ на биологичният елемент за качество фитопланктон. Според получените резултати, язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Бели Лом след язовир Бели Лом до вливане на р. Доландере при Писанец, вкл. приток р. Наловска с код BG1RL900R1012.*

Водното тяло се наблюдава посредством два мониторингови пункта:

- *язовир Пчелина 2 с код BG32426617110017001;*
- *р. Бели лом след гр. Разград с код BG1RL0939MS100.*

Оценката на състоянието след анализа на резултатите от получените през 2019 – 2020 г. измервания на физикохимичните елементи за качество показват запазване на оценката за умерено състояние на водното тяло, дадена в предходните години. Наблюдават се концентрации над СКОС за добро състояние за показатели: Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор ; Ортофосфати и Разтворен кислород. При анализа на специфичните замърсители се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател манган.

За периода 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са изследвани макрозообентос, фитобентос и риби. Според анализирания от данни от всички БЕК, тялото е оценено в много лош потенциал. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при Писанец, вкл. приток р. Доландере с код BG1RL900R1112;*

Водното тяло се наблюдава с два мониторингови пункта:

- *р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец с код BG1RL00931MS080.*
- *р. Бели лом след с. Писанец с код BG1RL92931MS1040.*

МП с код BG1RL00931MS080, р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец в периода е участвал в програмата за мониторинг по Заповед № РД 230/28.03.2019 г., като е заложено изпитване на показатели Азот-нитратен и Ортофосфати. Резултатите от мониторинг показват отклонения от СКОС за добро състояние и по двата показателя. От анализът на физикохимичните показатели на данните от МП с код BG1RL00931MS080, може да се заключи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

След анализът на данните от мониторинг на физикохимичните показатели от МП с код BG1RL92931MS1040 р. Бели лом след с. Писанец водното тяло се оценява *умерено*

състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние за показатели: Азот-нитратен; БПК₅; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати). При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател желязо и цинк в пункта р. Бели лом след с. Писанец.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно е провеждан хидробиологичен мониторинг през 2018 г. Според данните от анализираният БЕК (макрозообентос и макрофити), тялото попада в умерено състояние.

Анализът на резултатите от мониторинг на изпитаните приоритетни вещества в периода 2019 – 2020 г. показва, че тялото е в добро химично състояние.

✓ **р. Бели Лом от вливане на р. Малки Лом при Нисово до вливане в р. Русенски Лом с код BG1RL120R1113**

Водното тяло се наблюдава с един пункт за мониторинг *р. Бели Лом след вливане на р. Малки Лом след село Нисово с код BG1RL0929MS1030*.

От анализът на физикохимичните елементи за качество, следва да се заключи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателите с констатирани отклонения от нормите за добро състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4* са: Азот-нитратен и Ортофосфати. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период е извършен ХБМ само на биологичния елемент за качество макрозообентос. Според получените резултати водното тяло попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

р. Малки Лом

На р. Малки Лом са разположени следните водни тела:

✓ **язовир Ломци, с код BG1RL900L1011**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *на язовирната стена на яз. Ломци с код BG1RL09259MS021*

Общата оценка по физикохимичните показатели, отговаря на изискванията за умерено състояние. При анализа на специфичните замърсители не се установяват превишения на СКОС за добро състояние. Констатираните в предходни години високи концентрации на показател алуминий не се наблюдават в данните от мониторинг за периода 2019 – 2020 г.

През изследвания период, в язовир Ломци е извършен ХБМ на биологичният елемент за качество фитопланктон. Според получените резултати, язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Малки Лом от яз. Ломци до вливане в р. Бели Лом при Нисово с код BG1RL900R1212.*

Качеството на водите се наблюдава в един мониторингов пункт *р. Малки лом преди вливане в река Бели лом, при село Нисово с код BG1RL00921MS090.*

Анализът на резултатите на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отчитат се отклонения от СКОС за добро състояние на показатели Азот-нитратен и Общ Азот. Важно е да се отбележи, че в последните две години се наблюдава тенденция за намаляване концентрациите и при двата показателя. В резултатите от изпитване на специфичните замърсители не се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

От биологичните елементи за качество през 2019-2020 г. е изследван само макрозообентос. Според анализирания данни водното тяло попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

р. Баниски Лом

На **р. Баниски Лом** са разположени четири водни тела

✓ *Водно тяло р. Баниски Лом след язовир Баниска до вливане в Черни Лом, вкл. приток р. Куруканарка, с код BG1RL200R1005.*

Пунктът за мониторинг наблюдаващ водното тяло е разположен на р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково.с код BG1RL92221MS1050.

При анализа на физикохимични показатели се наблюдават превишени концентрации на биогенни вещества – Азот-нитратен и Общ азот спрямо изискванията на Наредба Н-4. ВТ отговаря на изискванията за умерено състояние. Констатиран се наднормени концентрации на специфичния замърсител алуминий /Al/, изчислената СГС на концентрацията за показателя превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2019-2020 г. са пробонабрани и анализирани и двата пункта, които попадат в това водно тяло. От биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и фитобентос. Според тези данни тялото отговаря на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *водно тяло язовир Баниски, с код BG1RL200L1004.*

Пункт за мониторинг *на стената на язовира с код BG1RL02233MS011.*

Анализът на резултатите на изпитаните физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо

изискванията на Наредба Н-4. Получените СГС на концентрациите по показатели общ Азот, азот Азот-амониев, Азот-нитратен, Азот-нитритен, Общ фосфор (като Р), Ортофосфати (като Р), и Електропроводимост отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани превишения на СКОС за добро състояние на изпитаните показатели.

През изследвания период, в язовир Баниска е извършен ХБМ на биологичният елемент за качество фитопланктон. Според получените резултати, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

През 2020 г. двукратно са измерени концентрации над СКОС за приоритетното вещество флуорантен, но СГС на концентрацията не надвишава определената СГС-СКОС. За периода 2019 – 2020 г. трикратно са измерени високи концентрации на показател олово. Изчислената СГС а концентрацията на олово за периода превишава нормата от 1,2 µg/l. Важно е да се отбележи, че след 03.2019 г. се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации и единичен висок пик измерен на 08.07.2020 г. В следващите 7 броя измервания концентрацията на олово, отговаря на определения СКОС – СГС в Наредба за СКОС. Оценката на химичното състояние на водното тяло изготвена въз основа на данните от мониторинг в периода 2019 – 2020 г. е непостигащо добро химично състояние.

✓ *р. Баниски Лом до язовир Баниска, включително притоци - Дюлгердере и Каяджик след яз. Бойка код BG1RL200R003.*

Наблюдавано с мониторингов пункт разположен на *р. Баниски лом преди язовир Баниска при с. Копривец с код BG1RL922239MS1200.*

Мониторинговият пункт е бил включван в програмите изпълнявани в периода 2019 – 2020 г. Оценката на водното тяло е изготвена на база данните от предходните години, и е както следва:

Спрямо физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий.

За периода 2019-2020 г. са изследвани биологичните елементи за качество макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в границите на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Водното тяло е в добро химично състояние, въз основа оценка на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества.

✓ *язовир Бойка с код BG1RL200L1002.*

Водното тялото е силномодифицирано и се наблюдава с мониторингов пункт разположен на *язовирната стена с код BG1RL22451MS031.*

Водното тяло не е планирано за мониториране през периода на последните две програми за мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е оценено в предходен период както следва:

По физикохимични елементи за качество, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През изследвания период, в язовир Бели Лом е извършен ХБМ на биологичният елемент за качество фитопланктон. Според получените резултати, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ НА ДУНАВСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ

Водните тела от поречие Дунавски Добруджански реки са от тип R9. Общо водните тела в поречието са 12 на брой, между които само един язовир е отделен, като самостоятелно водно тяло.

✓ *река Сенкьовица с код BG1DJ109R001*

Тялото се наблюдава от един пункт р. Сенкьовица при с. Голяма вода с код BG1DJ000096MS1040.

Водното тяло не е планирано за анализ през периода на действие на последните две мониторингови програми по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е оценено в предходен период, както следва:

По физикохимичните елементи за качество, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2019-2020 г. са изследвани биологичните елементи за качество макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни водното тяло попада в границите на умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Царацар с притоци р. Лудня и р. Чаирлек от извор до вливане в р. Дунав при Тутраканс код BG1DJ149R1002.*

За наблюдение на водното тяло се използват 3 мониторингови пункта:

- река Царацар след вливане на река Войка при село Малък Поровец, с код BG1DJ00043MS020;
- река Чайрлек при село Черковна с код BG1DJ00042MS040;
- река Царацар след ПСОВ на гр. Кубрат с код BG1DJ00042MS513.

Трите пункта за наблюдение на водното тяло с код BG1DJ149R1002 не са планирани за анализ през периода на действие на последните две мониторингови програми. Оценката на тялото за предходен период, е както следва:

По физикохимичните показатели не отговарят на добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4 с отклонения от СКОС за показатели Азот-нитратен и Общ азот. При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий.

През 2019-2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че тялото попада в границите на добро състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **Водно тяло BG1DJ345R1010 на р. Караман**

Наблюдавано с един мониторингов пункт на *р.Караман при с. Мировци, ляв приток на р. Суха* с код BG1DJ09994MS1010.

За периода 2019-2020, 2020-2021 г водното тяло не е включвано в мониторинговите програми. Оценката на състоянието е изготвена на база данни от предходните години и показва следното:

Анализът на физикохимичните елементи за качество, показва добро и отлично състояние на водата по кислородните показатели. В диапазона на СГС-СКОС за добро и отлично състояние попадат и измерените концентрации за биогенните замърсители азот амониев, азот нитритен, ортофосфати и общ фосфор. Констатирани са наднормени концентрации по показатели азот нитратен и общ, които отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган.

От анализа на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители може да се заключи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4.

В пункта на р. Карамандере при с. Мировци, през 2020 г., е извършван хидробиологичен мониторинг само на БЕК фитобентос. През 2019 г. е анализиран макрозообентос. Според резултатите от двете години тялото отговаря на изискванията за добро състояние, което показва известно подобрение в сравнение с данните получени през 2018 г.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Водно тяло на р. Хърсовска и р. Ружичка с код BG1DJ900R1008**

Наблюдава се с мониторингов пункт *р. Хърсовска, мост при с.Хърсово* с код BG1DJ09942MS100

Водното тяло не е включено в програмата за мониторинг през 2020-2021 г. На база резултатите от мониторинг от предходните години водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

Не се наблюдават превишения на концентрациите на анализирани специфични замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през разглеждания период. За последно е провеждан хидробиологичен мониторинг през 2018 г. Като получените резултати показват, че тялото попада в умерено състояние.

Няма установени стойности над изискванията на СКОС за приоритетните вещества. Химичното състояние е добро.

✓ **р. Суха от извора до вливане на р. Караман, водно тяло BG1DJ900R1011.**

Водното тяло се наблюдава посредством два пункта за мониторинг:

- *р. Суха при с.Ново Ботево* с код BG1DJ99499MS070;
- *яз.Одринци* с код BG1DJ00162MS1021

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1DJ99499MS070 и име на *р. Суха при с. Ново Ботево*.

Анализът на физикохимичните показатели и специфичните замърсители показват, че водното тяло отговаря на изискванията за добро екологично състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

За периода 2019-2020 г. резултатите на показателите определящи кислородното съдържание, отговарят на изискванията за добро състояние, като СГС на концентрацията за разтворен кислород отговаря на отлично състояние.

Водното тяло се оценява в добро състояние по показателите: азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и общ азот. Получените СГС на концентрацията за показатели общ фосфор и ортофосфати отговарят на нормите за отлично състояние. В оценявания период се констатира еднократно превишения на нормите на показатели общ азот и БПК 5, но СГС са в нормите за добро състояние.

От направения анализ на специфични замърсители не се наблюдават превишение на СГС-СКОС за добро състояние.

През 2020 г. в програмата за хидробиологичен мониторинг е бил включен пункта на *р. Суха след яз. Одринци*. Според данните, с които разполагаме (биологичният елемент за качество макрозообентос) пункта е оценен с добър потенциал. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Водно тяло р. Добричка от извор до вливане в р. Суха с код BG1DJ200R013.**

Наблюдавано с пункт за мониторинг *р. Добричка при с.Росеново* с код BG1DJ09942MS090.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по показатели: БПК₅, азот амониев, азот нитритен, Общ азот, Общ фосфор и ортофосфати, разтворен кислород и електропроводимост. Запазва се доброто състояние по показатели - рН, и азот нитратен. В анализирания период е констатирано двукратно високи концентрации на азот нитритен.

От анализа на изпитваните специфични замърсители се установява превишение на СГС-СКОС на металите в разтворена форма желязо и манган. Оценката на водното тяло по специфични замърсители е умерено състояние.

За периода 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни от всички БЕК, тялото е оценено в много лошо състояние.

За целия наблюдаван период не са регистрирани повишени концентрации на наблюдаваните приоритетни вещества, спрямо СКОС. Оценката за химичното състояние в добро. Сравнението с предходни оценки показва, че водното тяло е запазило доброто си химично състояние.

✓ **Язовир Оногур на р. Суха, водно тяло BG1DJ345L1014**

Наблюдавано с пункт за мониторинг *язовир Оногур на язовирната стена* с код BG1DJ09991MS103

Водното тяло не е планирано за анализ в последната година от оценявания период и оценката на състоянието е изготвена на база данните от предходните години.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние по показатели: активна реакция, БПК₅, азот амониев, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. На изискванията за добро/отлично състояние отговарят измерените концентрации на показатели: разтворен кислород, електропроводимост и азот нитратен. Следва да се отбележи, че още през 2018 г. се появява тенденция във влошаване на получените резултати по всички измерени показатели. По информация от ИАОС, които извършват вземането на водните проби, в последните години количеството на водата в язовира е значително спаднало и пробонабирането на водни проби за анализ е били силно затруднено.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели желязо, манган, и арсен.

Язовир Оногур е обследван за последно през 2019 г. Извършен е мониторинг на БЕК фитопланктон. Всички метрики на фитопланктона показват екстремното му свръхразвитие през целия вегетационен период, съпроводено с интензивни цъфтежи на потенциално токсични цианобактерии. Осреднената оценка за всички метрики е много лош екологичен потенциал. През 2016 г., когато е било предишното обследване на язовира, оценката е била същата, но констатираните средносезонни стойности на метриците през 2019 г., показват тенденция към още по-лошо качество на водата.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ ***Водно тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере.***

Оценката на състоянието се извършва въз основа натрупаните данни от пункт за мониторинг с код BG1DJ900R1015 и име след ПСОВ Генерал Тошево.

Анализът на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Констатирани са превишения на СГС-СКОС по всички физикохимични елементи за качество с изключение на показатели активна реакция и азот нитратен.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели желязо и манган.

За периода 2019-2020 г. от биологичните елементи за качество са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни от всички БЕК, тялото е оценено в много лошо състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Оценката на химичното състояние е достигащо добро.

Пониращи реки от село Климент до село Ветрен

✓ ***пониращи реки от село Климент до Ветрен с код BG1DJ109R1017.***

Наблюдава се с един мониторингов пункт с код BG1DJ000973MS523 и име след ПСОВ Дулово.

Водното тяло не е планирано за анализ през периода на действие на последните две мониторингови програми. Тялото е оценено за предходен период, както следва:

По физикохимичните елементи за качество в не достигащо добро състояние са оценени следните показатели: Азот-амониев, БПК, Електропроводимост, Общ фосфор и Ортофосфати. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Оценката на химичното състояние на водното тяло е в добро химично състояние.

На интернет страницата на БДПР Плевен е публикувана Междинна оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в Дунавски район за

басейново управление (ДРБУ) за периода 2019 - 2020 г. по отделни БЕК, физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества към март 2020 г.